

RAPPORT

Onthaalonderwijs

2008 - 2009

2009 - 2010

Ministerie van Onderwijs & Vorming
Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi)
Afdeling Scholen Basis en CLB
Afdeling Scholen Secundair en DKO
Koning Albert II-laan 15, 1210 Brussel
<http://www.ond.vlaanderen.be/wegwijs/agodi>

Vlaamse overheid

Eindredactie

Els Verdonck

AgODi, Scholen Secundair Onderwijs en DKO

Met medewerking van

Johan Heymans, Bjorn Vandevelde

AgODi, Basisonderwijs en CLB

Peter Bex, Stany Criel en Veerle Merckaert

AgODi, Secundair onderwijs en DKO

Lay-out

Departement Diensten voor het

Algemeen Regeringsbeleid

Communicatie

Patricia Vandichel

Foto

<http://intra.ond.vlaanderen.be/fotobib/>

Depotnummer

D/2010/3241/332

Verantwoordelijke uitgever

Guy Janssens

Administrateur-generaal; Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi)

Inhoud

Inleiding	3
Hoofdstuk 1: Regelgeving	4
1 Gewoon voltijds secundair onderwijs.....	4
2 Deeltijds beroepssecundair onderwijs.....	5
3 Gewoon basisonderwijs	6
Hoofdstuk 2: Cijfers	8
1 Leerlingen.....	8
1.1 Algemeen	8
1.2 Problematische afwezigheden	16
1.3 Doorstroming naar het reguliere onderwijs in het secundair onderwijs ...	20
2 Scholen.....	25
2.1 Organiserende scholen.....	25
2.2 Aantal scholen naar regio	32
2.3 Aantal scholen per net.....	32
3 Afwijkingen.....	33
3.1 Aantallen	33
3.2 Positief/negatief.....	35
3.3 Redenen voor een positieve / negatieve beslissing	36
3 Besluit en aanbevelingen.....	39
Glossarium	42
Afkortingenlijst	44
Overzicht van tabellen	45
Overzicht van figuren	48

Inleiding

In dit rapport wordt het belangrijkste cijfermateriaal over de leerlingen en de scholen van het onthaalonderwijs in de schooljaren 2008-2009 en 2009-2010 gebundeld.

We baseren ons op relevante cijfers en informatie afkomstig uit de volgende bronnen:

- de inschrijvings- en leerlingendatabank;
- de elektronische meldingen door scholen van leerlingen die 30 halve dagen problematisch afwezig waren;
- het overzicht van de afwijkingaanvragen.

Deze databanken worden gevoed met informatie die ons door de onderwijsinstellingen bezorgd wordt.

Naast een schets van de wetgeving en een beschrijvende analyse van de cijfergegevens, formuleren we in dit rapport ook een aantal conclusies en beleidsaanbevelingen.

De regelgeving rond anderstalige nieuwkomers ligt in het basisonderwijs anders dan in het secundair onderwijs. Daarover leest u alles in het volgende hoofdstuk. Ook de gegevensverzending verloopt voor beide niveaus op een verschillende manier. Daardoor zijn er voor het basisonderwijs minder gegevens voorhanden. Het basisonderwijs zal in vergelijking met het secundair dan ook maar in beperkte mate aan bod komen in dit rapport.

Afdeling Scholen Basisonderwijs en CLB

Afdeling Scholen Secundair en DKO

Hoofdstuk 1 Regelgeving

1 Gewoon voltijds secundair onderwijs

De regelgeving voor het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon voltijds secundair onderwijs is vastgelegd in het Besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002¹ en verder geconcretiseerd in de omzendbrief SO 75.²

Het onthaalonderwijs heeft tot doel Nederlandsonkundige leerlingen, die onlangs in België zijn aangekomen, op te vangen, hen zo snel mogelijk Nederlands te leren en hen te integreren in de onderwijsvorm en studierichting die het nauwst aansluit bij de individuele capaciteiten van deze anderstalige nieuwkomers. Het onthaalonderwijs moet het voor deze leerlingen mogelijk maken hun studie in het regulier secundair onderwijs met succes voort te zetten.

Om in aanmerking te komen voor het organiseren van het onthaalonderwijs, moeten er in de deelnemende school of scholen van de scholengemeenschap op 1 oktober of op een latere datum minimaal 25 regelmatige anderstalige nieuwkomers ingeschreven zijn.

Een anderstalige nieuwkomer kan als regelmatige leerling tot het onthaalonderwijs toegelaten worden als hij voldoet aan de volgende voorwaarden:

1. uiterlijk op 31 december volgend op het begin van het schooljaar enerzijds minimaal 12 jaar en anderzijds geen 18 jaar geworden zijn;
2. een nieuwkomer zijn, dat wil zeggen maximaal één jaar ononderbroken in België verblijven;
3. het Nederlands niet als moedertaal of thuistaal hebben;
4. de onderwijstaal onvoldoende beheersen om met goed gevolg de lessen bij te wonen in een instelling met het Nederlands als onderwijstaal;
5. maximaal negen maanden ingeschreven zijn (juli en augustus niet inbegrepen) in een onderwijsinstelling met het Nederlands als onderwijstaal.

Op de eerste, tweede en vijfde voorwaarde kan, in uitzonderlijke en bijzondere omstandigheden, een afwijking verkregen worden bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgOD).

Scholen die onthaalonderwijs organiseren, hebben recht op een specifiek urenpakket van 2,5 uur per anderstalige nieuwkomer. Voor elke toename van het aantal anderstalige nieuwkomers met vier, verspreid over de organiserende school of scholen, kan het pakket uren-leraar herberekend worden.

Voor elke afname van het aantal anderstalige nieuwkomers met vier, moet het pakket uren-leraar herberekend worden.

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 inzake de organisatie van onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon voltijds secundair onderwijs, laatst gewijzigd op 26 januari 2007

² SO 75: "Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon voltijds secundair" d.d. 30 juni 2006, laatst gewijzigd op 7 december 2009

De leerlingen worden ook in rekening gebracht bij de leerlingentelling op 1 februari, voor het vaststellen van het reguliere urenpakket van de school of scholen.

Daarnaast heeft elke contactschool van een scholengemeenschap die in aanmerking komt voor de organisatie van onthaalonderwijs en voor de toekenning van een specifiek pakket uren-leraar recht op 22 uren-leraar om in de ondersteuning van gewezen anderstalige nieuwkomers te voorzien tijdens en na de overstap naar het regulier onderwijs. Dat op voorwaarde dat in de betrokken school of scholengemeenschap het schooljaar daarvoor een onthaaljaar werd ingericht.

2 Deeltijds beroepssecundair onderwijs

Sinds de invoering van het stelsel van leren en werken³ is de regelgeving wat betreft het onthaalonderwijs in het DBSO vervat in het decreet betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap⁴. Deze regelgeving wordt verder geconcretiseerd in de omzendbrief m.b.t. leren en werken.⁵

In het schooljaar 2007-2008 werd onthaalonderwijs in het deeltijds onderwijs voor het laatst georganiseerd als proeftuin. Nu kan elk CDO voorzien in onthaalonderwijs. Anders dan in het voltijdse onderwijs geldt er geen minimumaantal ingeschreven nieuwkomers.

Het deeltijds onthaalonderwijs is een specifiek en tijdelijk onderwijsaanbod dat anderstalige nieuwkomers voorbereidt op betere doorstroming naar arbeidsdeelname. Het onderwijsaanbod is gericht op taalvaardigheid, inburgering en zelfredzaamheid. Het onthaalonderwijs is geïntegreerd in een beroepsopleiding.

Per anderstalige nieuwkomer wordt bovenop het reguliere urenpakket 1,2 uren leraar toegekend uitsluitend bestemd om onthaalonderwijs te organiseren. Deze toekenning is beperkt tot de periode van inschrijving. Ook de anderstalige nieuwkomers die een persoonlijk ontwikkelingstraject⁶ volgen, komen daarvoor in aanmerking. Bij elke wijziging van het aantal anderstalige nieuwkomers gebeurt een herberekening van het specifieke pakket uren-leraar.

Om toegelaten te worden tot het onthaalonderwijs DBSO, mag de leerling niet meer voltijds leerplichtig zijn en moet hij aan volgende voorwaarden voldoen:

1. een nieuwkomer zijn, dat wil zeggen maximaal één jaar ononderbroken in België verblijven;
2. het Nederlands niet als moedertaal of thuistaal hebben;
3. maximaal negen maanden ingeschreven zijn of geweest zijn - de maanden juli en augustus niet inbegrepen - in een onderwijsinstelling met het Nederlands als onderwijstaal;
4. het Nederlands onvoldoende beheersen om deeltijds beroepssecundair onderwijs met goed gevolg te doorlopen;
5. op 31 december na het begin van het schooljaar de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt.

Afwijkingen kunnen worden verleend op de voorwaarden vermeld in 1), 3) en 5).

³ Zie glossarium

⁴ Decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, laatst gewijzigd op 1 september 2009

⁵ SO/2008/08: "Stelsel van leren en werken", d.d. 8 augustus 2008, laatst gewijzigd op 29 januari 2010

⁶ Zie glossarium

3 Gewoon basisonderwijs

De regelgeving wat betreft het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon basisonderwijs zit vervat in de omzendbrief BaO 2006/03 van 30 juni 2006 ⁷.

Om toegelaten te worden tot het onthaalonderwijs BaO, moet de leerling aan een aantal voorwaarden voldoen:

1. 5 jaar of ouder zijn (of ten laatste op 31 december van het lopende schooljaar 5 jaar worden);
2. het Nederlands niet als moedertaal of thuistaal hebben;
3. onvoldoende de onderwijstaal beheersen om met goed gevolg de lessen te kunnen volgen;
4. maximaal 9 maanden ingeschreven zijn in een school met het Nederlands als onderwijstaal (vakantiemaanden juli en augustus niet meegerekend);
5. een nieuwkomer zijn, d.w.z. maximaal één jaar ononderbroken in België verblijven.

In het basisonderwijs kunnen daarop geen afwijkingen verkregen worden.

Bij de procedure om in aanmerking te komen voor de organisatie van onthaalonderwijs, kunnen basisscholen tellen per school of per scholengemeenschap.

Als er geteld wordt per school, wordt er gefinancierd of gesubsidieerd op de volgende wijze:

- Voor autonome kleuterscholen of autonome lagere scholen met maar één vestigingsplaats moeten ten minste vier anderstalige nieuwkomers als regelmatige leerling ingeschreven zijn op de eerste schooldag van september of in de loop van het schooljaar.
- Voor basisscholen moeten ten minste zes anderstalige nieuwkomers als regelmatige leerling ingeschreven zijn op de eerste schooldag van september of in de loop van het schooljaar.
- Een school kan hertellen als in de loop van het schooljaar het aantal anderstalige nieuwkomers dat als basis heeft gediend voor de vorige vaststelling met ten minste vier wordt overschreden.
- De financiering of subsidiëring wordt stopgezet als het aantal anderstalige nieuwkomers daalt onder de twee.
- Op schoolniveau hebben scholen recht op twee aanvullende lestijden per school die onthaalonderwijs aanbiedt. Voor elke anderstalige nieuwkomer krijgt de school anderhalve lestijd bij.

Als er geteld wordt per scholengemeenschap, wordt er gefinancierd of gesubsidieerd op de volgende wijze:

- Als op de eerste schooldag van september of in de loop van het schooljaar ten minste twaalf anderstalige nieuwkomers als regelmatige leerling ingeschreven zijn in alle scholen van de scholengemeenschap samen.
- De scholen binnen de scholengemeenschap kunnen hertellen als in de loop van het schooljaar het aantal anderstalige nieuwkomers dat als basis heeft gediend voor de vorige vaststelling met ten minste vier wordt overschreden.
- De financiering of subsidiëring van aanvullende lestijden wordt stopgezet als het aantal anderstalige nieuwkomers dat ingeschreven is, daalt onder de vier.

⁷ De wettelijke basis voor deze omzendbrief zit vervat in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 : artikel 138, 3°; het besluit van de Vlaamse regering van 17 juni 1997 betreffende de personeelsformatie in het gewoon basisonderwijs: artikel 21 tot en met 23 en het besluit van de Vlaamse regering van 22 september 1998 zoals gewijzigd door het besluit van de Vlaamse regering van 8 februari 2002 betreffende de toelage voor anderstalige nieuwkomers.

- Het aantal aanvullende lestijden dat wordt gefinancierd of gesubsidieerd op het niveau van de scholengemeenschap is anderhalve lestijd per anderstalige nieuwkomer. De aanvullende lestijden worden berekend op het niveau van de scholengemeenschap maar toegekend op schoolniveau.

Voor de opvang van gewezen anderstalige nieuwkomers wordt er voor het volledige schooljaar één lestijd gefinancierd of gesubsidieerd per gewezen anderstalige nieuwkomer die ingeschreven is op de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar. Om die lestijden te verkrijgen zijn er geen minimumnormen vastgelegd. Zodra de school één gewezen anderstalige nieuwkomer telt, heeft de school recht op één aanvullende lestijd.

Hoofdstuk 2 Cijfers

1 Leerlingen

1.1 Algemeen

Aantal leerlingen

Voltijds secundair onderwijs

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Regelmatige leerlingen	1627	1454	1592	1746	2324
Vrije leerlingen	36	34	34	45	33
Totaal	1663	1488	1626	1791	2357

Tabel 1: overzicht van het aantal okanleerlingen in het voltijds secundair onderwijs op 1 februari

Het laagste aantal okanleerlingen werd genoteerd in het schooljaar 2006-2007, sindsdien is het leerlingenaantal gaandeweg gestegen. Vooral in 2009-2010 zien we een opmerkelijke stijging van het aantal okanleerlingen in het voltijds secundair onderwijs.

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
1/10	1321	1102	1218	1369	1694
1/2	1627	1454	1592	1746	2324
30/6	1855	1768	1899	2179	2663

Tabel 2: overzicht van het aantal regelmatige okanleerlingen op verschillende data doorheen het schooljaar

Als we de leerlingenaantallen op verschillende momenten in het schooljaar bekijken, zien we jaar na jaar een stijging van het aantal okanleerlingen gedurende het schooljaar.

	Aandeel okanleerlingen t.o.v. schoolbevolking
2005-2006	0,37%
2006-2007	0,33%
2007-2008	0,34%
2008-2009	0,40%
2009-2010	0,54%

Tabel 3: overzicht van het aandeel regelmatige okanleerlingen ten opzichte van de totale schoolbevolking in het voltijds secundair onderwijs op 1 februari

Niet enkel de absolute leerlingenaantallen maar ook het procentuele aandeel onthaalleerlingen gaan, na de terugval in het schooljaar 2006-2007, in stijgende lijn.

Deeltijds beroepssecundair onderwijs

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Regelmatige leerlingen	23	20	15	25	26
Vrije leerlingen	1	1	1	0	2
Totaal	24	21	16	25	28

Tabel 4: overzicht van het aantal okanleerlingen in het deeltijds secundair onderwijs op 1 februari

Vanaf schooljaar 2008-2009 kan elk CDO onthaalonderwijs inrichten; er geldt geen minimumaantal leerlingen. De stijging in het leerlingenaantal vanaf 2008 is waarschijnlijk daar het gevolg van. We vermoeden dat door een ruimere bekendheid van deze mogelijkheid de stijgende trend de komende jaren voortgezet zal worden.

	Aandeel okanleerlingen t.o.v. schoolbevolking
2005-2006	0,38%
2006-2007	0,31%
2007-2008	0,23%
2008-2009	0,36%
2009-2010	0,36%

Tabel 5: overzicht van het aandeel regelmatige okanleerlingen ten opzichte van de totale schoolbevolking in het deeltijds secundair onderwijs op 1 februari

Voor het onthaalonderwijs in het DBSO werd in schooljaar 2007-2008 het laagste leerlingenaantal genoteerd, zowel absoluut als in verhouding tot de totale schoolbevolking van het deeltijds onderwijs.

In 2009-2010 is er sprake van een status quo in het aandeel onthaalleerlingen op de totale schoolbevolking in het DBSO. De fikse stijging die we merken in het voltijds onderwijs wordt dus niet weerspiegeld in het deeltijds. De recente wijziging in de regelgeving en de geringe leerlingenaantallen maken dat we deze cijfers met de nodige voorzichtigheid moeten interpreteren.

Gewoon basisonderwijs

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
	1412	1098	1317	1990	2512

Tabel 6: overzicht van het aantal anderstalige nieuwkomers in het gewoon basisonderwijs

Nadat het aantal anderstalige nieuwkomers een opmerkelijke terugval kende in het schooljaar 2006-2007, is het aantal in de schooljaren daarna opnieuw sterk toegenomen. In 2008-2009 was er zelfs een stijging van meer dan 50% t.o.v. het jaar daarvoor. Net zoals in het secundair onderwijs zet de stijgende lijn zich het schooljaar daarna ook sterk door.

	Aandeel okanleerlingen t.o.v. schoolbevolking
2005-2006	0,36%
2006-2007	0,28%
2007-2008	0,34%
2008-2009	0,52%
2009-2010	0,66%

Tabel 7: overzicht van het aandeel anderstalige nieuwkomers t.o.v. de totale schoolbevolking in het gewoon lager onderwijs

Als we het aantal anderstalige nieuwkomers bekijken t.o.v. de totale schoolbevolking in het gewoon lager onderwijs, dan zien we dat de percentages van het schooljaar 2005-2006 t.e.m. 2007-2008 in dezelfde lijn liggen als die in het gewoon secundair onderwijs. Vanaf het schooljaar 2008-2009 zet de stijging van het procentueel aantal anderstalige nieuwkomers zich in het basisonderwijs nog prominenter door dan in het secundair onderwijs. Er is bijna sprake van een verdubbeling t.o.v. de voorgaande schooljaren.

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
1/10	1017	747	944	1258	1571
1/2	1292	977	1220	1765	2122
30/6	1412	1098	1317	1990	2512

Tabel 8: overzicht van het totaal aantal anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs op verschillende data doorheen het jaar

Als we het aantal anderstalige nieuwkomers op verschillende momenten in het schooljaar bekijken, zien we dat het leerlingenaantal bij het begin van het schooljaar 2006-2007 een forse duik neemt. In 2007-2008 gaat het aantal weer gestaag naar omhoog, maar het is nog niet vergelijkbaar met dat van de schooljaren voor 2006-2007. In de schooljaren die daarop volgen, gaat het aantal echter sterk en onafgebroken naar omhoog.

Opmerking: in de cijfers die volgen zullen enkel de regelmatige leerlingen in aanmerking genomen worden. Tenzij anders aangegeven baseren we ons voor het secundair onderwijs op de cijfers van 1 februari.

Aantal leerlingen naar geslacht

Voltijds secundair onderwijs

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
M	913	56,1%	813	55,9%	875	55 %	965	55,3%	1314	56,5%
V	714	43,9%	641	44,1%	717	45 %	781	44,7%	1010	43,5%

Tabel 9: overzicht van het aantal okanleerlingen in het voltijds secundair onderwijs volgens geslacht

De verdeling jongens / meisjes in het voltijds onthaalonderwijs, met een meerderheid aan jongens, blijft ongeveer dezelfde over de jaren heen. In de totale populatie van het gewoon voltijds onderwijs zien we dat de verhouding jongens / meisjes bijna evenredig is (2008 – 2009: 219839 jongens of 50,4% en 216076 meisjes of 49,6%; 2009-2010: 219062 jongens of 50,4% en 215683 meisjes of 49,6%).

Deeltijds beroepssecundair onderwijs

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
M	11	47,8%	13	65 %	12	80 %	18	72%	18	69,2%
V	12	52,2%	7	35 %	3	20 %	7	28%	8	30,8%

Tabel 10: overzicht van het aantal okanleerlingen in het deeltijds secundair onderwijs volgens geslacht

De verdeling jongens / meisjes in okan DBSO schommelt over de jaren heen; vanaf het schooljaar 2006-2007 vormen de jongens de grootste groep.

In het regulier deeltijds beroepssecundair onderwijs zitten ook aanzienlijk meer jongens dan meisjes (in 2008 – 2009 was de verhouding jongens / meisjes 67 % tegenover 33%; in 2009 – 2010 was dat 67,1% tegenover 32,9%).

Aantal leerlingen naar leeftijd⁸

Voltijds secundair onderwijs

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
20-jarigen	0		1 ⁹	0,07 %	0		0		0	
19-jarigen	0		0		0		0		0	
18-jarigen	35	2,2 %	23	1,6 %	21	1,3%	24	1,4%	49	2,1%
17-jarigen	317	19,5 %	267	18,4 %	267	16,8%	286	16,4%	381	16,4%
16-jarigen	316	19,4 %	260	17,9 %	308	19,3%	339	19,4%	473	20,4%
15-jarigen	288	17,7 %	260	17,9 %	292	18,3%	305	17,5%	406	17,5%
14-jarigen	249	15,3 %	234	16,1 %	265	16,6%	297	17%	349	15%
13-jarigen	267	16,4 %	243	16,7 %	260	16,3%	304	17,4%	356	15,3%
12-jarigen	152	9,3 %	162	11,1 %	170	10,7%	183	10,5%	294	12,7%
11-jarigen	2	0,1%	4	0,3 %	9	0,6%	8	0,5%	16	0,7%
10-jarigen	0		0		0		0		0	
9-jarigen	0		0		0		0		0	
8-jarigen	1 ¹⁰	0,06 %	0		0		0		0	

Tabel 11: overzicht van het aantal okanleerlingen in het voltijds secundair onderwijs volgens leeftijd

De groep 13 – 17jarigen is het best vertegenwoordigd binnen het voltijds onthaalonderwijs.

Het aantal 11-jarigen stijgt al blijft deze leeftijdscategorie een zeer beperkte groep. Afwijken van de leeftijdsvoorwaarde is mogelijk voor 11-jarigen die een gelijkwaardigheid kunnen voorleggen met het getuigschrift basisonderwijs. Daarnaast fungeren een aantal scholen sinds 2006 als proeftuin, in deze proeftuinen kunnen 11-jarigen al starten in het secundair onderwijs.

Deeltijds secundair onderwijs

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
18-jarigen	0		0		0		1	4%	3	11,5%
17-jarigen	4	17,4 %	6	30 %	0		16	64%	13	50%
16-jarigen	13	56,6 %	10	50 %	10	66,7%	6	24%	7	26,9%
15-jarigen	6	26,1%	4	20 %	5	33,3%	2	8%	3	11,5%

Tabel 12: overzicht van het aantal okanleerlingen in het deeltijds secundair onderwijs volgens leeftijd

Over de jaren heen wordt het aandeel van de 18-jarigen groter in okan DBSO.

Nationaliteit leerlingen

Voltijds secundair onderwijs

2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Marokko (136)	Marokko (125)	België (139)	België (140)	Afghanistan (212)
België (112)	België (120)	Marokko (115)	Marokko (124)	Marokko (167)
Turkije (110)	Turkije (100)	Bulgarije (104)	Afghanistan (113)	België (145)
Rusland (109)	Afghanistan (93)	Afghanistan (100)	Bulgarije (95)	Bulgarije (123)
Ghana (79)	Rusland (85)	Rusland (92)	Polen (90)	Irak (104)
Servië (64)	Polen (60)	Turkije (87)	Rusland (86)	Kosovo (98)
Armenië (60)	Servië (54)	Polen (67)	Turkije (81)	Rusland (95)
Polen (58)	Ghana (53)	Servië (65)	Irak (62)	Polen (91)
India (55)	Bulgarije (52)	Ghana (57)	Ghana (60)	Turkije (89)
Afghanistan (52)	China (44)	Portugal (47)	China (47)	Armenië (82)

Tabel 13: overzicht van de 10 meest voorkomende nationaliteiten bij okanleerlingen

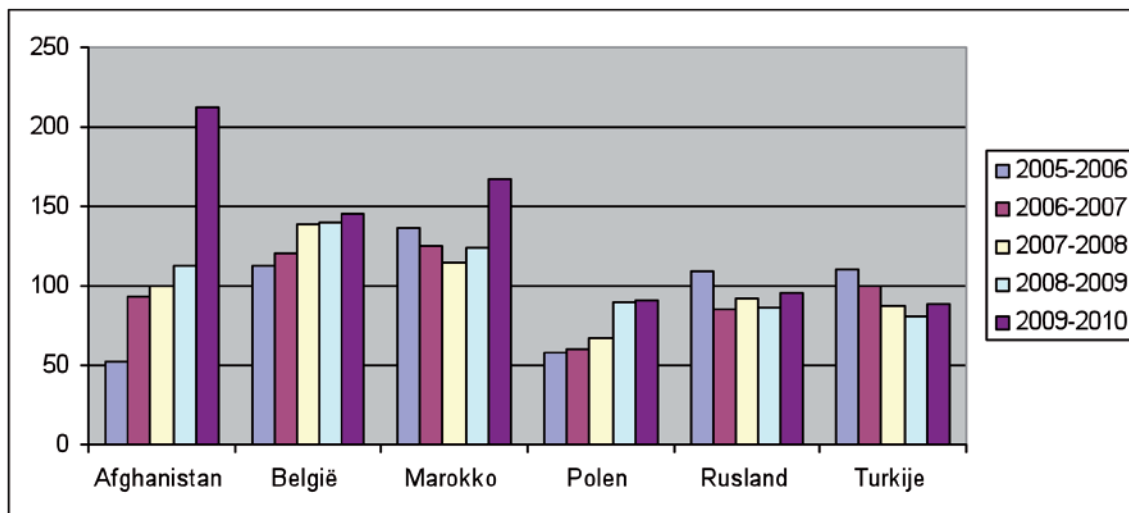
⁸ Op basis van het geboortjaar, bijv. de 11-jarigen voor het schooljaar 2009-2010 zijn leerlingen geboren in 1998

⁹ Deze leerling is te oud om in aanmerking te komen voor een afwijking op de toelatingsvoorwaarden; toch werd hij aanvaard als regelmatige leerling. Waarschijnlijk gaat het om een leerling van wie de geboortedatum na de inschrijving gewijzigd werd, bijv. op basis van een botscan.

¹⁰ Het gaat hier om een leerlinge waar het leeftijdsonderzoek via botscan uitgewezen heeft dat zij 12 jaar was.

Leerlingen met de Belgische nationaliteit en leerlingen met de Marokkaanse nationaliteit maken sinds 2005-2006 altijd deel uit van de top drie. De groep leerlingen met Afghaanse nationaliteit stijgt jaar na jaar en vormt in het schooljaar 2009-2010 de grootste groep.

De vergelijking van leerlingenaantallen voor die landen die sinds 2005 – 2006 deel uitmaken van de top tien, ziet er als volgt uit:

Figuur 1: vergelijking van de leerlingenaantallen voor die landen die over de schooljaren heen deel uitmaken van de top tien van meest voorkomende nationaliteiten in okan.

Deeltijds beroepssecundair onderwijs

2007-2008	2008-2009	2009-2010
Marokko (4)	Roemenië (8)	Roemenië (7)
Albanië (2)	Afghanistan(3)	België(4)
Libanon (2)	Servië (3)	Afghanistan(3)
Servië (2)	Marokko (2)	Bulgarije (3)
Afghanistan (1)	België (1)	Ghana(1)
België (1)	China (1)	Guinee (1)
Irak (1)	Egypte (1)	Iran (1)
Joegoslavië (1)	Frankrijk (1)	Liberia (1)
Syrië (1)	Gambia (1)	Rusland (1)
	Ghana (1)	Servië(1)
	Moldavië (1)	Sierra Leone (1)
	Nigeria (1)	Somalië (1)
	Portugal (1)	Turkije (1)

Tabel 14: overzicht van de nationaliteiten bij okanleerlingen DBSO

Het leerlingenaantal in okan DBSO is zo klein dat we weinig kunnen veralgemenen. Opvallend is het aandeel van leerlingen met de Roemeense nationaliteit sinds 2008-2009.

Aantal leerlingen per provincie¹¹

Voltijds secundair onderwijs

Provincie	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
Antwerpen	677	41,6%	649	44,6%	655	41,1%	787	45,1%	947	40,8%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	121	7,4%	112	7,7%	107	6,7%	124	7,1%	178	7,7%
Limburg	224	13,8%	183	12,6%	205	12,9%	224	12,8%	313	13,5%
Oost-Vlaanderen	317	19,5%	276	19%	356	22,4%	348	19,9%	469	20,2%
Vlaams-Brabant	111	6,8%	99	6,8%	99	6,2%	116	6,6%	167	7,2%
West-Vlaanderen	177	10,9%	135	9,3%	170	10,7%	147	8,4%	250	10,8%

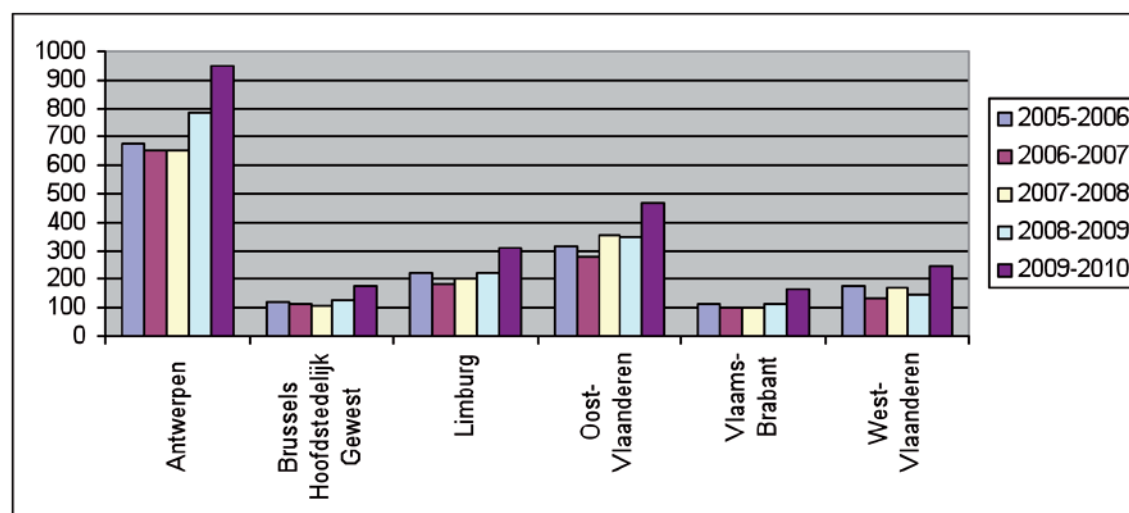
Tabel 15: overzicht van het aantal okanleerlingen in het voltijds secundair onderwijs per provincie

De verdeling van okanleerlingen over de provincies is vrij stabiel doorheen de jaren.

Antwerpen blijft koploper wat betreft het aantal onthaalleerlingen, op de tweede plaats vinden we nog steeds Oost-Vlaanderen terug en op de derde plaats Limburg.

Als we een blik werpen op het aantal vreemdelingen per provincie¹² zien we daar Limburg als koploper met 8,7% vreemdelingen, gevolgd door Antwerpen (7,7%) en Vlaams-Brabant (6,8%). Het aantal vreemdelingen per provincie stemt dus niet overeen met het aantal anderstalige nieuwkomers binnen het secundair onderwijs.

Uitgedrukt in een grafiek krijgen we het volgende beeld:

Figuur 2: vergelijking van de leerlingenaantallen okan per provincie in het voltijds secundair onderwijs over de schooljaren heen

Deeltijds beroepssecundair onderwijs

Provincie	2007-2008		2008-2009		2009-2010	
Antwerpen	12	80%	6	24%	1	3,9%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	3	20%	18	72%	15	57,7%
Limburg	0		1	4%	6	23,1%
Oost-Vlaanderen	0		0		0	
Vlaams-Brabant	0		0		4	15,4%
West-Vlaanderen	0		0		0	

Tabel 16: overzicht van het aantal okanleerlingen in het deeltijds secundair onderwijs per provincie

¹¹ Aantal leerlingen per provincie op basis van de school waar ze ingeschreven zijn.

¹² Bevolking naar nationaliteit per provincie, FOD Economie – Afdeling Statistiek, Bevolkingsstatistiek, het betreft de wettelijke bevolking op basis van het Rijksregister, <http://aps.vlaanderen.be/> - cijfers voor 2008.

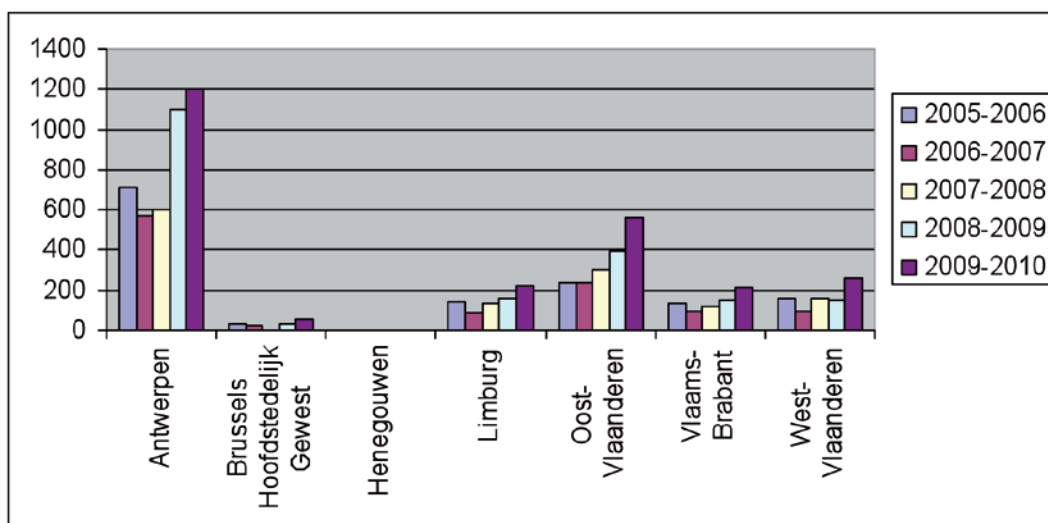
Het kleine leerlingenaantal in okan DBSO maakt dat we de cijfers niet kunnen veralgemenen.

Gewoon basisonderwijs

Provincie	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
Antwerpen	708	50,1%	566	51,5%	604	45,9%	1098	55,2%	1199	47,7%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	33	2,3%	21	1,9%	0		29	1,5%	59	2,3%
Henegouwen	0		0		0		2	0,1%	0	
Limburg	141	10%	85	7,7%	135	10,2%	158	7,9%	219	8,7%
Oost-Vlaanderen	235	16,6%	241	21,9%	297	22,6%	398	20%	558	22,2%
Vlaams-Brabant	137	9,7%	94	8,6%	119	9%	151	7,6%	215	8,6%
West-Vlaanderen	158	11,2%	91	8,3%	162	12,3%	154	7,7%	262	10,4%

Tabel 17: overzicht van het aantal anderstalige nieuwkomers in het gewoon basisonderwijs per provincie

Uitgedrukt in een grafiek krijgen we het volgende beeld:

Figuur 3: vergelijking van de anderstalige nieuwkomers per provincie in het gewoon basisonderwijs over de schooljaren heen

In Antwerpen zijn nog steeds veruit de meeste anderstalige nieuwkomers. Oost- en West-Vlaanderen vervolledigen de top drie. Die drie provincies hebben niet toevallig ook de hoogste totale leerlingenaantallen per provincie. De sterke stijging van anderstalige nieuwkomers is echter merkbaar in alle regio's. Ook in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest herstelt het aantal anderstalige nieuwkomers zich, nadat er in 2007-2008 geen meer overbleven.

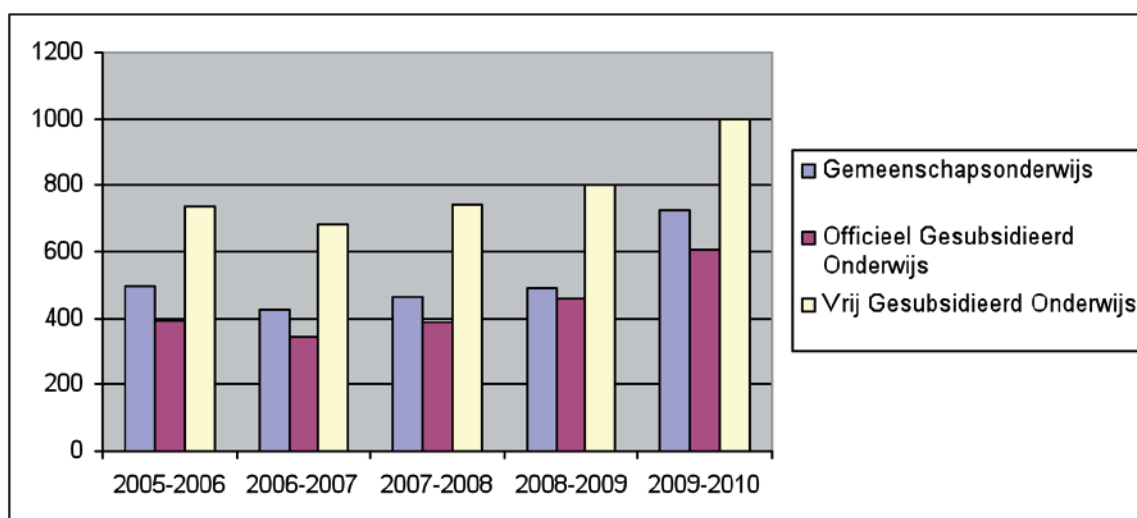
Net als in het secundair onderwijs stemt ook in het basisonderwijs het aantal vreemdelingen per provincie niet overeen met het aantal anderstalige nieuwkomers.

Aantal leerlingen naar onderwijsnet

Voltijds secundair onderwijs

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
Gemeenschaps-onderwijs	498	30,6%	425	29,2%	462	29%	489	28%	723	31,1%
Officieel Gesubsidieerd Onderwijs	391	24%	345	23,7%	388	24,4%	457	26,2%	603	26%
Vrij Gesubsidieerd Onderwijs	738	45,4%	684	47%	742	46,6%	800	45,8%	998	42,9%

Tabel 18: overzicht van het aantal okanleerlingen volgens onderwijsnet in het voltijds secundair onderwijs

Figuur 4: vergelijking van het aantal okanleerlingen volgens onderwijsnet over de schooljaren heen

Het merendeel van de onthaalleerlingen zit in het vrij gesubsidieerd onderwijs. De verdeling van okanleerlingen over de netten blijft stabiel over de jaren heen.

Deeltijds beroepssecundair onderwijs

	2007-2008		2008-2009		2009-2010	
Gemeenschapsonderwijs	0		0		0	
Officieel Gesubsidieerd Onderwijs	0		9	36%	7	26,9%
Vrij Gesubsidieerd Onderwijs	15	100%	16	64%	19	73,1%

Tabel 19: overzicht van het aantal okanleerlingen volgens onderwijsnet in het deeltijds beroepssecundair onderwijs

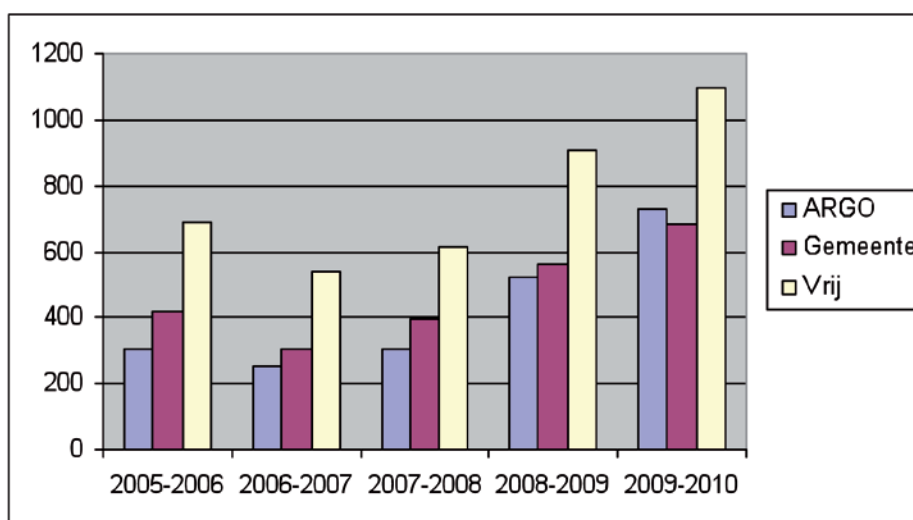
Okan DBSO wordt niet aangeboden in het Gemeenschapsonderwijs. Het merendeel van de leerlingen in okan DBSO vinden we terug in het vrij onderwijs.

In 2009 - 2010 waren voor de totale populatie van het secundair onderwijs de leerlingen als volgt verdeeld over de netten: 74,5% loopt school in het het vrij onderwijs, 17,3% in het Gemeenschapsonderwijs en 8,2% in het officieel onderwijs. Het is dus logisch dat de meeste okanleerlingen tot het vrije net behoren. Het aantal okanleerlingen in het vrij en het Gemeenschapsonderwijs verschilt echter niet zo veel als de percentages in het reguliere onderwijs zouden doen vermoeden.

Gewoon basisonderwijs

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
Gemeenschapsonderwijs	303	21,5%	253	23,0%	307	23,3%	520	26,1%	727	28,9%
Officieel Gesubsidieerd Onderwijs	419	29,7%	306	27,9%	396	30,1%	563	28,3%	686	27,3%
Vrij Gesubsidieerd Onderwijs	690	48,9%	539	49,1%	614	46,6%	907	45,6%	1099	43,8%

Tabel 20: overzicht van het aantal anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs volgens onderwijsnet

Figuur 5: vergelijking van het aantal anderstalige nieuwkomers volgens onderwijsnet over de schooljaren heen

In alle drie de netten is het aantal anderstalige nieuwkomers sterk toegenomen. In absolute cijfers zit de meerderheid van de anderstalige nieuwkomers nog steeds in het vrij gesubsidieerd onderwijs, hoewel de procentuele verhouding t.o.v. de andere netten blijft dalen. Ook het officieel gesubsidieerd onderwijs kent een absolute stijging van het aantal anderstalige nieuwkomers, maar moet procentueel inboeten ten voordele van het Gemeenschapsonderwijs. Daar zitten in het schooljaar 2009-2010 voor het eerst meer anderstalige nieuwkomers dan in het officieel gesubsidieerd onderwijs. Het Gemeenschapsonderwijs heeft met 15,2% van het aantal scholen en 28,9% van het aantal anderstalige nieuwkomers relatief gezien het grootste aantal anderstalige nieuwkomers. Het vrije net heeft 62,5% van het aantal scholen maar begeleidt maar 43,8% van het aantal anderstalige nieuwkomers.

1.2 Problematische afwezigheden

Algemeen

De regelgeving over de opvolging van afwezigheden is terug te vinden in het besluit over de controle op inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs.¹³ In dit besluit onderscheidt men drie categorieën van afwezigheden:

- afwezigheden die van rechtswege gewettigd zijn;
- afwezigheden die gewettigd kunnen worden door de school;
- problematische afwezigheden.

De laatste categorie wordt hier besproken.

De school is in eerste instantie verantwoordelijk voor de begeleiding en de opvolging van problematische afwezigheden. Vanaf 10 halve dagen problematische afwezigheden, of 8 dagen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs, moet het CLB ingeschakeld worden in de begeleiding. Scholen moeten bij AgODi een melding doen zodra een leerling 30 halve dagen problematisch afwezig is.

Die gegevens zijn de belangrijkste informatiebron voor beleidsinformatie over problematische afwezigheden voor het ministerie van Onderwijs en Vorming.

¹³ Besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 1997 betreffende de controle op inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs, laatst gewijzigd op 8 februari 2010.

Voltijds secundair onderwijs

	Aantal meldingen	Totaal aantal Iln (regelmatig + vrij)	% op totaal aantal meldingen in gewoon voltijds secundair	% op aantal leerlingen in voltijds okan
2005-2006	97	1663	3,1%	5,8 %
2006-2007	119	1488	5,3 %	8 %
2007-2008	97	1626	4 %	6 %
2008-2009	113	1791	4,2%	6,3%
2009-2010	141	2357	3,1%	6%

Tabel 21: overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij okanleerlingen in het voltijds secundair onderwijs, ten aanzien van het totaal aantal meldingen en ten aanzien van het totale aantal okanleerlingen

Aantal

Over de jaren heen zien we dat het aandeel van de okanleerlingen voor wie een melding van problematische afwezigheid gedaan wordt, schommelt rond de 6%. In het schooljaar 2006-2007 was er zelfs een piek tot 8%. Het aandeel van de onthaalleerlingen in het totaal aantal problematische afwezigheden schommelt over de jaren tussen de 3 en een goede 5%. Dit percentage is onrustwekkend hoog; de populatie onthaalleerlingen maakt maar 0,54% uit van de schoolbevolking in het voltijds secundair onderwijs.

Diverse oorzaken kunnen aan de basis liggen van het hoge aandeel meldingen bij de onthaalleerlingen. Naast oorzaken die eveneens voorkomen bij spijbelaars in het reguliere onderwijs (denk maar aan schoolmoedigheid, schoolloopbaanproblemen, familiale problemen) vermoeden we dat er ook oorzaken zijn eigen aan / meer aanwezig bij deze doelgroep. We denken onder meer aan de preciaire leefomstandigheden van vluchtelingen, en in het bijzonder niet-begeleide minderjarigen en de eruit voortvloeiende financiële druk, het onderduiken van illegale leerlingen, maar ook het ontbreken van een schoolcultuur. Daarnaast dient de strikte opvolging van deze categorie leerlingen door de verificatie vermeld.

Deeltijds secundair onderwijs

	Aantal meldingen	Totaal aantal Iln (regelmatig + vrij)	% op totaal aantal meldingen in DBSO	% op totaal aantal leerlingen in okan DBSO
2007-2008	9	16	0,9%	56,3%
2008-2009	8	25	1,5%	32%
2009-2010	4	28	0,2%	14,3%

Tabel 22: overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij okanleerlingen in het deeltijds secundair onderwijs, ten aanzien van het totaal aantal meldingen en ten aanzien van het totale aantal okanleerlingen

De kleine groep leerlingen waarop deze cijfers betrekking hebben maakt veralgemenen onmogelijk.

De cijfers tonen een neerwaartse trend over de jaren heen.

PA-meldingen per leeftijd

Voltijds secundair onderwijs

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
20-jarigen	0	1	0	0	0
19-jarigen	0	1	0	0	0
18-jarigen	0	4	1	2	4
17-jarigen	31	31	30	37	35
16-jarigen	23	26	20	18	35
15-jarigen	16	20	10	20	19
14-jarigen	14	12	19	11	17
13-jarigen	8	14	8	18	16
12-jarigen	3	9	9	5	15
11-jarigen	2	1	0	2	0

Tabel 23: overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij okanleerlingen in het voltijds secundair onderwijs volgens leeftijd

Over de jaren heen vormen de 16- en de 17-jarigen de grootste groep onder de okanleerlingen met een melding problematische afwezigheid.

Deeltijds secundair onderwijs

	2007-2008	2008-2009	2009-2010
17-jarigen	5	6	1
16-jarigen	4	2	3

Tabel 24: overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij okanleerlingen in het deeltijds secundair onderwijs volgens leeftijd

In okan DBSO zijn de leerlingen met een melding problematische afwezigheden 16- en 17-jarigen.

PA-meldingen per provincie

Voltijds en deeltijds beroepssecundair onderwijs

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
Antwerpen	55	7,9%	56	8,5%	49	7,3%	46	5,8%	55	5,8%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	8	6,6%	9	7,6%	3	2,7%	16	11,3%	12	6,2%
Limburg	21	9,4%	20	11%	18	8,8%	5	2,2%	8	2,5%
Oost-Vlaanderen	10	3,2%	27	9,8%	22	6,2%	48	13,8%	43	9,2%
Vlaams-Brabant	3	2,7%	6	4,4%	8	8,1%	4	3,5%	17	9,9%
West-Vlaanderen	11	6,2%	9	9,1%	6	3,5%	2	1,4%	10	4%

Tabel 25: overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij okanleerlingen in het secundair onderwijs volgens provincie

Zowel de aantallen als de percentages van okanleerlingen per provincie schommelen over de jaren heen. De spreiding van okanleerlingen over de provincies stemt niet overeen met het aandeel problematisch afwezige leerlingen binnen deze groep.

Oorzaken van problematische afwezigheden

In de zending problematische afwezigheden kunnen scholen aanduiden wat volgens hen de achterliggende oorzaak is. Ze maken daarbij een selectie uit een lijst van oorzaken.

De aantallen die hier gegeven worden, stemmen niet overeen met het totale aantal meldingen aangezien men meer dan één oorzaak kan aangeven per leerling (tot maximaal 5).

We moeten er ook rekening mee houden dat deze oorzaken aangeduid werden door de meldende scholen. Als de leerlingen bevroegd zouden worden naar oorzaken, krijgen we naar alle waarschijnlijkheid een ander beeld.

In het voltijds secundair onderwijs

Oorzaken volgens de meldende school	2008-2009		2009-2010	
Zwakke motivatie van de leerling t.a.v. de school	50	44,3%	81	56,3%
Laag schools welbevinden van de leerling	34	30,1%	40	27,8%
Problematische gezinssituatie	27	23,9%	39	27,1%
Leerling is vermist of spoorloos, leerling bevindt zich in een precare verblijfssituatie	19	16,8%	34	23,6%
Niet of laattijdig ingediende medische attesten	19	16,8%	31	21,5%
Opvoedingsonmacht van de ouders	10	8,9%	26	18,1%
Manifeste onwil van de leerling t.a.v. de school	10	8,8%	17	11,8%
Schoolloopbaanproblemen	9	8%	13	9%
Geen of verstoord contact ouders-school	5	4,4%	12	8,3%
Manifeste onwil van de ouders	4	3,5%	12	8,3%
Vakantie (leerling vertrekt te vroeg, komt te laat terug)	4	3,5%	8	5,6%
Leerling werkt of zoekt werk	2	1,8%	4	2,8%
Slachtoffer van pesten, steaming, geweld op school	3	2,7%	3	2,1%
Relatieproblemen leerling-leerkrachten	1	0,9%	2	1,4%
Zwangerschap van de leerling, tienermoeder of -vader	5	4,4%	1	0,7%
Ongeldige (al dan niet) medische attesten	2	1,8%	0	
Samenwerking met het CLB is onvoldoende	0		1	0,7%
Verslavingsproblematiek	0		0	
Beschikbaarheid personeel	0		0	
Problemen met toezicht en met zinvolle vrijetijdsbesteding	0		0	
Andere	17	15%	32	22,2%

Tabel 26: overzicht van de door de school gemelde oorzaken voor problematische afwezigheden bij okanleerlingen in het voltijds secundair onderwijs

Voor beide schooljaren ziet de top drie van gemelde oorzaken voor de afwezigheden er hetzelfde uit. 'Zwakke motivatie van de leerling t.a.v. de school' wordt het vaakst aangeduid; in 2009-2010 zelfs in meer dan de helft van de gevallen. Op de tweede plaats en in ongeveer een derde van de gevallen maken scholen melding van 'laag schools welbevinden van de leerling'; gevolgd door een 'problematische gezinssituatie'. Net als bij de 'reguliere' leerlingen is ook bij de okanners afwezigheid omwille van vakantie in opmars.

In het deeltijds beroepssecundair onderwijs

Oorzaken volgens de meldende school	2008-2009		2009-2010	
Leerling is vermist of spoorloos, leerling bevindt zich in een precare verblijfssituatie	7	87,5%	3	60%
Problematische gezinssituatie	6	75%	3	60%
Schoolloopbaanproblemen	6	75%	3	60%
Slachtoffer van pesten, steaming, geweld op school	4	50%	3	60%
Zwakke motivatie van de leerling t.a.v. de school	4	50%	3	60%
Laag schools welbevinden van de leerling	3	37,5%	3	60%
Geen of verstoord contact ouders-school	3	37,5%	2	40%
Vakantie (leerling vertrekt te vroeg, komt te laat terug)	1	12,5%	2	40%
Niet of laattijdig ingediende medische attesten	4	50%	1	20%
Opvoedingsonmacht van de ouders	0		1	20%
Manifeste onwil van de ouders	1	12,5%	0	
Manifeste onwil van de leerling t.a.v. de school	1	12,5%	0	
Zwangerschap van de leerling, tienermoeder of -vader	1	12,5%	0	
Ongeldige (al dan niet) medische attesten	0		0	
Leerling werkt of zoekt werk	0		0	
Verslavingsproblematiek	0		0	
Relatieproblemen leerling-leerkrachten	0		0	
Samenwerking met het CLB is onvoldoende	0		0	
Beschikbaarheid personeel	0		0	
Problemen met toezicht en met zinvolle vrijetijdsbesteding	0		0	
Andere	0		0	

Tabel 27: overzicht van de door de school gemelde oorzaken voor problematische afwezigheden bij okanleerlingen in het deeltijds secundair onderwijs

Het kleine aantal meldingen maakt dat we de gegevens niet kunnen veralgemenen.

1.3 Doorstroming naar het reguliere onderwijs in het secundair onderwijs

Binnen de onthaalschool

Van de 1607 leerlingen die in schooljaar 2007 – 2008 in de onthaalklas zaten (de regelmatige leerlingen in het voltijds en het deeltijds onderwijs op 1 februari), vinden we er het jaar daarop nog 774 of 48,2 % in dezelfde school. Van de 1771 okanleerlingen in 2008 – 2009, zitten er 745 (of 42,1%) een schooljaar later in dezelfde school. De voorgaande jaren zagen we steevast ongeveer de helft van de okanleerlingen terug in de school waar zij het jaar voordien onthaalonderwijs volgden (05-06: 49,3 %; 06-07: 48,7 %). We hebben geen verklaring voor het lagere cijfer in schooljaar 2008-2009.

Onder deze leerlingen bevinden zich ook de leerlingen die opnieuw onthaalonderwijs volgen (omdat zij nog geen volledig schooljaar onthaalonderwijs gevolgd hebben of omdat zij een afwijking op deze voorwaarde verkregen) wat betekent dat de hier besproken cijfers slaan op een ruimere categorie dan enkel de 'doorstromers'.

We kunnen concluderen dat jaarlijks zowat de helft van de okanleerlingen opnieuw les volgt binnen dezelfde school waar hij/zij okan volgde. Dat is een gunstig gegeven, uit onderzoek van het Centrum voor Taal en Onderwijs blijkt immers dat leerlingen die doorstromen binnen de onthaalschool meer A-attesten halen, dat ze minder onderhevig zijn aan het watervalstelsel en minder onderwijsvertraging oplopen.¹⁴

Hoofdstructuur¹⁵

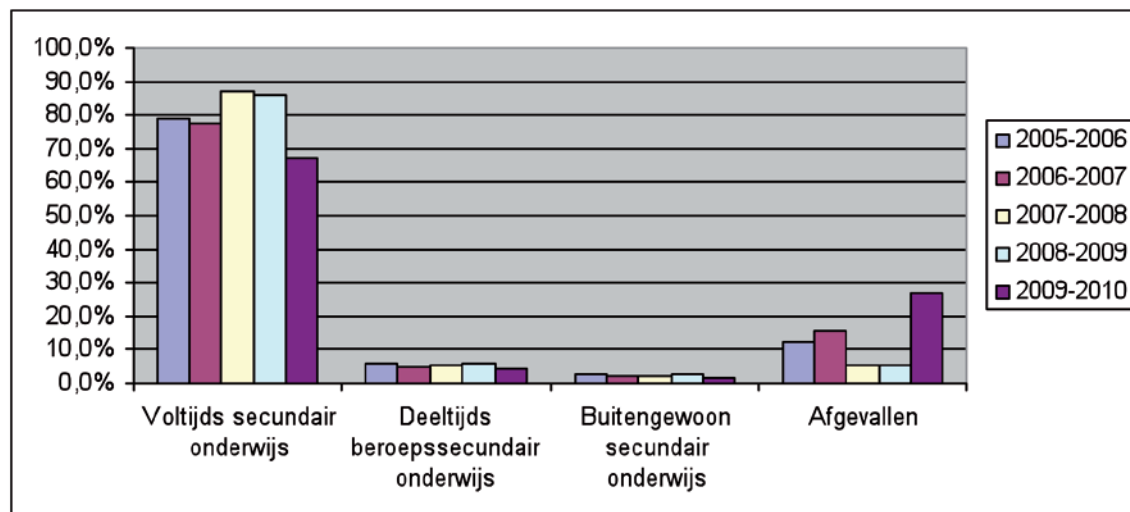
	Voltijds		Deeltijds		BuSO		Totaal	Afgevallen	
2005-2006	1333	79%	98	5,8%	47	2,8%	1478	209	12,4%
2006-2007	1278	77,5%	78	4,7%	40	2,4%	1396	254	15,4%
2007-2008	1282	87%	78	5,3%	31	2,1%	1391	83	5,6%
2008-2009	1385	86,2%	92	5,7%	41	2,6%	1518	89	5,5%
2009-2010	1190	67,2%	78	4,4%	24	1,4%	1292	479	27,1%

Tabel 28: overzicht van de doorstroming van leerlingen die het vorige schooljaar ingeschreven waren in okan volgens huidige hoofdstructuur

Met het schooljaar 2005–2006 worden die leerlingen bedoeld die in 2004–2005 de onthaalklas volgden, met schooljaar 2006–2007 die leerlingen die in 2005–2006 onthaalonderwijs volgden.

Het merendeel van de leerlingen stroomt door naar het voltijds onderwijs; in 2009–2010 ligt hun aandeel wel een stuk lager dan de voorgaande jaren. Voor datzelfde schooljaar zien we eveneens minder doorstromers naar het deeltijds en het buitengewoon onderwijs en een veel groter aandeel dat we niet meer terugvinden in het secundair onderwijs.

Ter vergelijking: in het secundair onderwijs zit in 2009–2010 94,2% van de leerlingen in het gewoon voltijds secundair onderwijs, 1,6% in het deeltijds onderwijs en 4,2% in het buitengewoon onderwijs. Okanleerlingen gaan dus in verhouding minder naar het voltijds en het buitengewoon onderwijs en meer naar het deeltijds onderwijs.

Figuur 6: vergelijking van de verdeling van gewezen okanleerlingen volgens hoofdstructuur over de schooljaren heen

14 Sterckx, M. & S. Gijzen (2006) De voornaamste vaststellingen en conclusies uit het onderzoek naar de doorstroming van ex-onthaalklassers in het secundair onderwijs in het eerste en tweede jaar na het onthaalonderwijs.

15 Zie glossarium

Onderwijsvorm

Als we van het BuSO en het DBSO abstractie maken, krijgen we de volgende verdeling:

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
okan	506	38%	485	38%	543	42,4%	601	43,4%	603	50,7%
1e graad	432	32,4%	402	31,5%	390	30,4%	404	29,2%	318	26,7%
ASO	37	2,8%	58	4,5%	52	4,1%	54	3,9%	56	4,7%
BSO	271	20,3%	239	18,7%	213	16,6%	225	16,3%	151	12,7%
KSO	5	0,4%	4	0,3%	5	0,4%	2	0,1%	1	0,1%
TSO	82	6,2%	90	7%	79	6,2%	99	7,2%	60	5%
HBO	0		0		0		0		1	0,1%

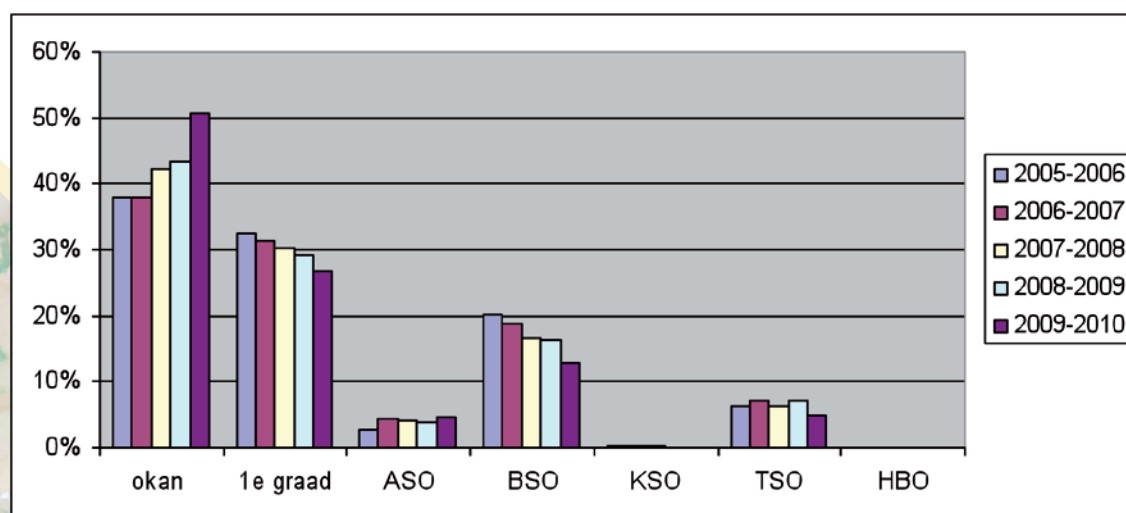
Tabel 29: overzicht van de doorstroming van leerlingen die het vorige schooljaar ingeschreven waren in okan volgens huidige onderwijsvorm

Okan en de eerste graad zijn geen onderwijsvormen maar worden vermeld voor de volledigheid.

Het percentage leerlingen dat een schooljaar later opnieuw onthaalonderwijs volgt, stijgt jaar na jaar tot zelfs meer dan de helft in schooljaar 2009–2010. Dat wijst erop dat voor veel onthaalleerlingen één jaar onthaalonderwijs onvoldoende is. Tussen de leerlingen die opnieuw onthaalonderwijs volgen, zitten ook de leerlingen die later op het schooljaar instroomden maar wel meetelden op teldatum 1 februari. Die leerlingen kunnen nog een onthaaljaar volgen aangezien ze nog geen negen maanden ingeschreven waren in het onthaalonderwijs.

Van de leerlingen die het voorgaande jaar ingeschreven waren in okan en doorgestroomd zijn naar het regulier onderwijs, zit de meerderheid in de eerste graad. Van degenen die doorstromen naar de tweede en derde graad volgt de meerderheid BSO. Een veel kleiner aandeel leerlingen stroomt door naar TSO, ASO en maar enkelen volgen KSO. Over de jaren zien we wel een licht stijgende tendens in het aandeel leerlingen dat doorstroomt naar ASO en een dalende tendens in het aandeel BSO.

De verdeling naar onderwijsvorm in de totale populatie van het gewoon voltijds secundair onderwijs in het schooljaar 2009-2010 ziet er als volgt uit: 31,8% van de leerlingen zit in de 1e graad, 27% volgt ASO, 17,7% zit in het BSO, 1,4% doet KSO, 21,5% zit in het TSO en 0,05% volgt HBO.

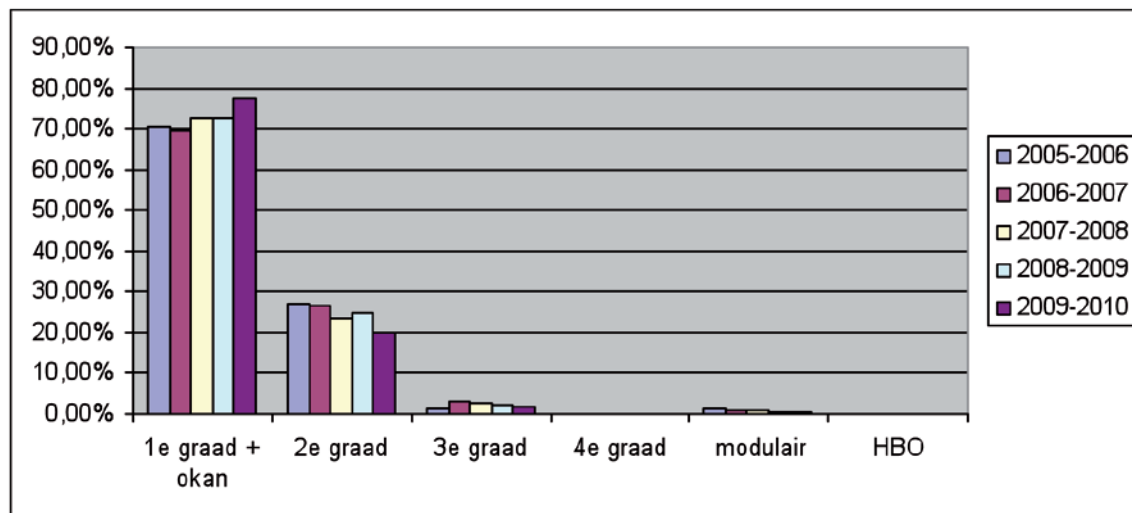
Figuur 7: vergelijking van de verdeling van gewezen okanleerlingen volgens onderwijsvorm over de schooljaren heen

Graad

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
1e graad + okan	938	70,4%	887	69,4%	933	72,8%	1005	72,6%	921	77,4%
2e graad	359	26,9%	336	26,3%	304	23,7%	342	24,7%	239	20,1%
3e graad	18	1,4%	39	3,1%	35	2,7%	30	2,2%	23	1,9%
4e graad	0		2	0,2%	0		0		1	0,1%
modulair	18	1,4%	14	1,1%	10	0,8%	8	0,6%	5	0,4%
HBO	0		0		0		0		1	0,1%

Tabel 30: overzicht van de doorstroming van leerlingen die het vorige schooljaar ingeschreven waren in okan volgens graad in het huidige schooljaar

Over de jaren heen zien we procentueel meer leerlingen in de eerste graad en okan terug. In de tweede en de derde graad is er sprake van een dalende tendens.

Figuur 8: vergelijking van de verdeling gewezen okanleerlingen volgens graad over de schooljaren heen

Studiegebied

Opnieuw abstractie makend van de leerlingen in het BuSO, het DBSO en hier ook de onthaakklas en de eerste graad krijgen we volgende verdeling:

	2005-2006	2006-2007	2007 - 2008	2008-2009	2009-2010
ASO ¹⁶	37	56	49	52	55
Auto	2	3	6	2	2
Beeldende kunsten	4	4	5	2	1
Bouw	3	6	8	8	6
Chemie	4	4	5	0	3
Decoratieve technieken	5	4	6	4	5
Grafische technieken/ grafische communicatie en media	5	8	4	3	1
Handel	84	84	73	84	57
Hout	6	7	8	14	2
Juwelen	1	0	2	1	1
Land- en tuinbouw	0	0	0	0	1
Koeling en warmte	2	0	0	0	1
Lichaamsverzorging	36	23	24	22	12
Maritieme opleidingen	0	0	0	0	1
Mechanica - elektriciteit	81	77	66	66	40
Mode	10	9	6	10	3
Personenzorg	82	74	66	78	65
Podiumkunsten	1	0	0	0	0
Sport	3	7	5	6	1
Tandtechnieken	1	0	0	0	0
Textiel	0	1	0	0	0
Toerisme	12	9	8	12	5
Voeding	16	15	8	16	7

Tabel 31: overzicht van de doorstroming van leerlingen die het vorige schooljaar ingeschreven waren in okan volgens studiegebied in het huidige schooljaar

De meest populaire studiegebieden voor gewezen okanleerlingen over de jaren heen zijn handel, mechanica-elektriciteit en personenzorg. In 2009–2010 staat ASO voor het eerst in de top 3.

Basisonderwijs

In het basisonderwijs is geen sprake van doorstroming naar het reguliere onderwijs na een jaar in de onthaakklas. Er bestaat in het basisonderwijs namelijk geen aparte onthaakklas, de onthaalleerlingen worden al van bij de inschrijving opgenomen in het reguliere onderwijs.

¹⁶ De cijfers kunnen verschillen van deze in tabel 29; dit verschil is te wijten aan de leerlingen van de studierichting Sport ASO. Deze studierichting valt onder ASO als onderwijsvorm maar wordt ingedeeld in het studiegebied Sport i.p.v. het studiegebied ASO.

2 Scholen

2.1 Organiserende scholen

Voltijds Secundair onderwijs

Scholengemeenschap	School	Gemeente
SGKSO Sint-Gorik	Sint-Guido-Instituut	Anderlecht
SGKSO Sint-Trudo	Technicum	Sint-Truiden
SGKSO SALEM	Vrij Technisch Instituut 1	Aalst
SGKSO Vilvoorde	Katholiek Instituut voor Technisch Onderwijs ¹⁷	Vilvoorde
SGKSO Leuven	Sint-Albertuscollege Haasrode	Heverlee
SGKSO Sint-Nicolaas	Technisch Berkenboom-Instituut	Sint-Niklaas
SGKSO Petrus en Paulus	Sint-Lutgardisinstituut ¹⁸	Oostende
SGKSO Regio Mechelen	Technische Scholen Mechelen – Midden-school ¹⁹	Mechelen
SGKSO Antwerpen-Oost	Instituut Maris Stella - Sint-Agnes	Borgerhout
SGKSO Onze-Lieve-Vrouw van Antwerpen	Secundaire Handelsschool Sint-Lodewijk	Antwerpen
SGKSO Onze-Lieve-Vrouw van Antwerpen	Sint-Willebrordcollege - Heilige Familie 1e graad	Berchem
SGKSO Turnhout	Hoger Instituut voor Verpleegkunde Sint-Elisabeth	Turnhout
SGKSO Sint-Donaas Brugge	Technisch Instituut Heilige Familie ²⁰	Brugge
SGKSO Onze-Lieve-Vrouw van Groeninge	V.T.I.1	Kortrijk
SGKSO Edith Stein	Vrij Instituut voor Secundair Onderwijs	Mariakerke
SG Roeselare - Menen	M.S.G.O.	Roeselare
SG Roeselare - Menen	M.S.G.O.	Menen
SG Reinaert	K.T.A. ²¹	Lokeren
SG Kapellen-Kalmthout	K.T.A.	Kapellen
SG Genk - Maasmechelen - Dilsen-Stokkem	M.S.G.O. 1 ²²	Genk
SGGO Turnhout	Atheneum Boomgaard	Arendonk
SG Hasselt	K.T.A. 2 Villers	Hasselt
SG Hasselt	M.S.G.O. II	Herk-de-Stad
SGGO nr. 1 Antwerpen-Wommelgem-Zwijndrecht	K.A. I	Antwerpen
SGGO nr. 1 Antwerpen-Wommelgem-Zwijndrecht	Spectrumschool	Deurne
SGGO nr. 1 Antwerpen-Wommelgem-Zwijndrecht	K.A.	Hoboken
SG Gent 22	K.T.A. II Sint-Amandsberg - Oostakker	Sint-Amandsberg
SG Gent 22	Provinciale Middenschool	Gent
SG Mechelen-Keerbergen-Heist O/D Berg	K.T.A. Wollemarkt	Mechelen
SG De Zenne	Instituut Anneessens-Funck	Brussel
SG Artevelde	VIP-school	Gent
SG Noord	Stedelijk Instituut voor Sec. Onderwijs II	Deurne
SG Leonardo Lyceum	Leonardo Lyceum / Quellinstraat	Antwerpen
SG Leonardo Lyceum	Leonardo Lyceum / SITO 7	Antwerpen
SG Prov. en Stedelijk onderwijs Limburg	Provinciale Technische School	Maasmechelen
SGGO Tienen-Landen	Provincial Instituut voor Secundair Onderwijs ²³	Tienen

Tabel 32: overzicht van de scholen die voltijds onthaalonderwijs organiseren in het schooljaar 2009-2010

17 Kreeg een afwijking op de norm voor het schooljaar 2008-2009.

18 Kreeg een afwijking op de norm voor het schooljaar 2009-2010.

19 Kreeg een afwijking op de norm voor het schooljaar 2009-2010.

20 Kreeg een afwijking op de norm voor het schooljaar 2008-2009.

21 Kreeg een afwijking op de norm voor het schooljaar 2008-2009.

22 Kreeg een afwijking op de norm voor het schooljaar 2008-2009.

23 Kreeg een afwijking op de norm voor het schooljaar 2008-2009

Scholengemeenschappen die op 1 oktober niet het minimum van 25 leerlingen halen, worden toch nog gefinancierd/gesubsidieerd voor het onthaal van de anderstalige nieuwkomers in de maand september. Eenmaal het minimumaantal wordt bereikt, op 1 oktober of later op het schooljaar, kan het onthaalonderwijs georganiseerd blijven, ook al daalt dat aantal later weer onder het minimum. Op dat aantal kan, in bijzondere en uitzonderlijke omstandigheden, een afwijking toegestaan worden door de minister van Onderwijs.

Er is weinig evolutie in het aanbod okanscholen. In het Stedelijk Handelsinstituut Merksem (Scholengroep Noord) wordt vanaf het schooljaar 2009-2010 niet langer onthaalonderwijs ingericht.

Vier bijkomende scholen hebben toestemming gevraagd en gekregen om vanaf 2010-2011 okan in te richten.

Deeltijds Beroepssecundair Onderwijs

Schooljaar 2008-2009		
Scholengemeenschap	School	Gemeente
SGKSO Ekeren-Merksem	Centrum Leren en Werken Technicum Noord	Borgerhout
SG De Zenne	CDO Instituut Anneessens-Funck	Brussel
SG Prov. en Sted. Onderwijs	Provinciaal Instituut Lommel Sec. Onderwijs	Lommel
SGKSO Sint-Gorik Brussel	CDO Don Bosco Technisch Instituut	Sint-Pieters-Woluwe
Schooljaar 2009-2010		
Scholengemeenschap	School	Gemeente
SGKSO Ekeren-Merksem	Centrum Leren en Werken Technicum Noord	Borgerhout
SG De Zenne	CDO Instituut Anneessens-Funck	Brussel
SGKSO Sint-Pieter	Vrij Technisch Instituut	Beringen
SGKSO Sint-Gorik Brussel	CDO Don Bosco Technisch Instituut	Sint-Pieters-Woluwe
SGKSO Kardinaal Gardijn	CDO Don Bosco Technisch Instituut	Halle

Tabel 33: overzicht van de scholen die deeltijds onthaalonderwijs organiseren

De ruimere mogelijkheden om onthaalonderwijs in te richten in het deeltijds beroepssecundair onderwijs hebben voornamelijk niet geleid tot een 'boom' van organiserende scholen.

Basisonderwijs

Scholengemeenschap	School	Gemeente
Ba0 SGR5	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - De Puzzel	Mechelen
Ba0 SGR5	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Dr. Jozef Weyns	Putte
Ba0 SGR5	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Hof Van Nassau	Mechelen
Ba0 SGR5	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Maurits Sabbe	Mechelen
Ba0 SGR5	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Triangel	Heist-op-den-Berg
Ba0 SGR5	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Victor Van De Walle	Mechelen
Ba0 SGR5	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Keerbergen
Ba0 SGR5	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - De Meer	Zemst
Ba0/BuBa0	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Borgloon
Ba0/BuBa0	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Lanaken
Ba0/BuBa0	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Sint-Truiden
Ba0/BuBa0	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Klavertje 5	Sint-Truiden
Ba0/BuBa0	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Engelmanshoven/ Gelinden	Sint-Truiden
Basisonderwijs Anderlecht	Gemeentelijke Basisschool	Anderlecht
Basisonderwijs Brussel	Gemeentelijke Lagere School	Brussel
Basisonderwijs Kortrijk - Menen	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Zwevegem
Basisonderwijs Kortrijk - Menen	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Wervik
Basisonderwijs Kortrijk - Menen	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Kortrijk
Basisonderwijs Kortrijk - Menen	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Drie Hofsteden	Kortrijk
Basisonderwijs Kortrijk - Menen	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Menen	Menen
Basisonderwijs Kortrijk - Menen	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs Het Open Groene	Kortrijk

Basisonderwijs Meetjesland	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Eeklo
Basisonderwijs Roeselare	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Roeselare
Basisonderwijs Roeselare	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - 't Klavertje	Staden
Basisscholen Meulebeke-Pittem	Vrije Lagere School	Meulebeke
BoKaLoRe	Vrije Lagere School	Bocholt
Brasschaat-Kapellen-Stabroek	Gemeentelijke Lagere School - De Platanen	Kapellen
Brugge	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Freinetschool De Tandem	Brugge
Brugge	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Brugge
Brugge	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Knokke-Heist
Brugge	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Brugge
Brugge	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Brugge
Brugge	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - MANITOBA	Brugge
C.D.I.	Vrije Basisschool	Ieper
DIAMANT	Vrije Basisschool - De Springplank	Ranst
DONCHE	Vrije Lagere School	Halle
De 3 Neten	Vrije Basisschool - Het Spoor	Lier
De Ark	Vrije Basisschool - Sint-Clara	Arendonk
De Balk	Gemeentelijke Basisschool Centrum	Harelbeke
De Toverkijker	Gemeentelijke Basisschool	Retie
De Toverkijker	Gemeentelijke Basisschool - De Vlieger	Kasterlee
De Toverkijker	Gemeentelijke Basisschool - Sint-Jan	Arendonk
De Toverkijker	Gemeentelijke Basisschool - Voorheide	Arendonk
Driespan	Vrije Basisschool	Ruiselede
GENT	Vrije Basisschool	Gent
GENT	Vrije Basisschool - 't Klimrek	Gent
GENT	Vrije Basisschool - De Boomhut	Gent
GENT	Vrije Basisschool - De Mozaïek	Gent
Gem. gemengde basisscholen Hoogstraten	Gemeentelijke Basisschool	Hoogstraten
Gem. scholen Houthalen-Helchteren	Gemeentelijke Basisschool - 't Centrum	Houthalen-Helchteren
Gent-Drongen	Vrije Basisschool	Gent
Gruuthuse	Vrije Basisschool - Het Palet	Brugge
H. Kruis	Vrije Basisschool - ToermalijnGroen	Stekene
HESBANIA	Vrije Basisschool - De Boomhut	Sint-Truiden
Het klaverblad	Vrije Basisschool - Onze LieveVrouwcollege	Gent
Het klaverblad	Vrije basisschool - Nieuwen Bosch	Gent
IGNATIUS	Vrije Basisschool	Gent
KODB vzw	Vrije Basisschool - Sint-Mauritius	Bilzen
KOW en St.- Lodewijk Wetteren	Vrije Basisschool	Wetteren
KSTS	Vrije Basisschool - Sint- Henricus	Temse
KaBoe	Vrije Basisschool - De Meidoorn	Eeklo
KaBoe	Vrije Basisschool - De Meidoorn	Eeklo
Kath. BO De Pelgrim	Vrije Basisschool	Mechelen
Kath. Basisond. Geraardsbergen-Deftinge	Vrije Basisschool	Geraardsbergen
Kath. Basisond. Geraardsbergen-Deftinge	Vrije Basisschool	Lierde
Kath. Basisond. Geraardsbergen-Deftinge	Vrije Basisschool	Geraardsbergen
Kath. Basisond. Geraardsbergen-Deftinge	Vrije Basisschool - 't Karmelieten	Geraardsbergen
Kath. Basisond. Geraardsbergen-Deftinge	Vrije Basisschool - Sint-Catharinacollege	Geraardsbergen
Katholiek Basisonderwijs Hamont-Achel	Vrije Lagere School - De Robbert	Hamont-Achel
Katholiek Basisonderwijs Hoboken	Vrije Lagere School	Antwerpen
Katholiek Basisonderwijs Lokeren	Vrije Lagere School	Lokeren
Katholieke Basisscholen Diest	Vrije Lagere School	Diest
Katholieke Basisscholen Kortrijk	Vrije Basisschool - 't Fort	Kortrijk
Katholieke Basisscholen Kortrijk	Vrije Basisschool - 't Fort	Kortrijk
Katholieke Basisscholen Kortrijk	Vrije Basisschool - O.L.V. van Vlaanderen	Kortrijk
Katholieke Basisscholen Kortrijk	Vrije Basisschool - Sint-Jozefsinstituut	Kortrijk
Katholieke Basisscholen Kortrijk	Vrije Basisschool - Sint-Theresia	Kortrijk

Katholieke Basisscholen Kortrijk	Vrije Basisschool - Sint-Paulus	Kortrijk
Katholieke Basisscholen Leuven	Vrije Basisschool	Leuven
Katholieke Basisscholen Leuven	Vrije Basisschool	Leuven
Katholieke Basisscholen Leuven	Vrije Basisschool	Leuven
Katholieke Basisscholen Leuven	Vrije Kleuterschool	Leuven
Katholieke Basisscholen Leuven	Vrije Lagere School	Leuven
Katholieke Basisscholen Leuven	Vrije Lagere School - Mater Dei	Leuven
Leopoldsburg-Tessenderlo-Lummen	Vrije Lagere School	Leopoldsburg
Leuven	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - De Luchtballon	Tienen
Leuven	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Tienen
Leuven	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Leuven
Leuven	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Boutersem
Leuven	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Tienen
Leuven	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Leuven
Leuven	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Landen
Leuven	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Leuven
Leuven	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - 't Klein Atheneum	Tienen
Leuven	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - De Bijenkorf	Herent
Leuven-Zuid	Vrije Basisschool	Oud-Heverlee
Leuven-Zuid	Vrije Basisschool	Leuven
Leuven-Zuid	Vrije Basisschool	Leuven
Leuven-Zuid	Vrije Basisschool - Sint-Lambertus	Leuven
Leuven-Zuid	Vrije Kleuterschool	Leuven
Leuven-Zuid	Vrije Lagere School	Leuven
Leuven-Zuid	Vrije Lagere School	Leuven
Limburg Noord	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Beringen
Lot-Huizingen-Dworp-Alsemberg	Gemeentelijke Basisschool - De Springveer	Beersel
Merk.	Gemeentelijke Basisschool - Sint-Lutgardis	Mortsel
Midden-Brabant	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Tervuren
Midden-Brabant	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Kampenhout
Midden-Brabant	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - 't Kasteeltje	Overijse
Midden-Brabant	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - De Sterrenhemel	Machelen
Midden-Brabant	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - De Letterboom	Vilvoorde
Midden-Brabant	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - De Vleugel	Zaventem
Midden-Brabant	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Klim Op	Vilvoorde
Midden-Vlaams-Brabant	Gemeentelijke Basisschool	Leuven
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - Acacia	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - Daltonschool De Lotus	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Dialoog	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Harp	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Panda	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Piramide	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Regenboog	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Toverberg	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Triangel	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - Francois Laurentinstituut	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - Het Trappenhuis	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - Oefenschool Wispelberg	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - Victor Carpentier	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Kleurdoos	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Letterdoos	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Basisschool - De Sportschool	Gent
Nexus Gandae	Gemeentelijke Lagere School - Bollekensschool	Gent
Noord 1	Gemeentelijke Basisschool	Antwerpen
Noord 1	Gemeentelijke Basisschool - Kriebel	Antwerpen
Noord 2	Gemeentelijke Basisschool	Antwerpen

Noord 2	Gemeentelijke Basisschool - De Vlinders	Antwerpen
Noord 2	Gemeentelijke Basisschool - Omnimundo	Antwerpen
Noord 2	Gemeentelijke Lagere School	Antwerpen
Oost 1	Gemeentelijke basisschool - De Mozaïek	Antwerpen
Oost 2	Gemeentelijke Basisschool	Antwerpen
Oost 2	Gemeentelijke Basisschool - De Octopus	Antwerpen
Oostkust	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Jabbeke
Oostkust	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Blankenberge
Oostkust	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Beernem
Oostkust	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	De Haan
Oostkust	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Torhout
PALLINCO	Vrije Basisschool - Cornelius-school	Overpelt
Pagadder	Vrije Basisschool	Antwerpen
Pagadder	Vrije Basisschool - Sint-Franciscus	Antwerpen
Pagadder	Vrije Basisschool - De Schatkist	Antwerpen
Pagadder	Vrije Lagere School	Antwerpen
Pagadder	Vrije Lagere School - Sint-Jan Berchmanscollege	Antwerpen
Pagadder	Vrije Lagere School - Sint-Norbertusinstituut	Antwerpen
Pleiade	Vrije niet-confessionele Basisschool - Instituut van Gent	Gent
Regio Genk 2	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Stippe Stap	Genk
Robke	Vrije Basisschool	Ranst
Robke	Vrije Basisschool - Annuncia-Instituut	Ranst
SAMENSPEL	Vrije Basisschool	Antwerpen
SAMENSPEL	Vrije Lagere School - Zilverenhoek	Kapellen
SCHOLENGROEP 27	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Oostende Centrum	Oostende
SEPTIMA	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Gent
SEPTIMA	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - De Wijze Boom	Gent
SG Halen/Herk-de-Stad	Vrije Basisschool	Halen
SG Zwijndrecht - Kruibeke	Vrije Basisschool	Zwijndrecht
SG Zwijndrecht - Kruibeke	Vrije Basisschool	Kruibeke
SG Zwijndrecht - Kruibeke	Vrije Basisschool - Sint-Martinus	Zwijndrecht
SGKBG De Speling	Vrije Basisschool	Genk
SGKBG De Speling	Vrije Basisschool	Genk
SGKBG De Speling	Vrije Basisschool	Genk
SGKBG De Speling	Vrije Basisschool	Genk
SGKBG De Speling	Vrije Basisschool - Mater Dei	Genk
SGKBG De Speling	Vrije Basisschool - Oud-Waterschei - 't schoolke	Genk
SGKBO Aarschot-Betekom-Houwaart	Vrije Basisschool	Aarschot
SGR 24 - Ba0	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - BS Deinze Nevele - De kleurenplaneet	Deinze
SINT-LIEVEN	Vrije Basisschool – Sint - Lievenscollege	Gent
Samba	Vrije Basisschool	Mechelen
Schelde Dender Durme	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Lebbeke
Schelde Dender Durme	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Dendermonde
Schelde Dender Durme	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs	Hamme
Schelde Dender Durme	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - De Bloemenhof	Lokeren
Schelde Dender Durme	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - de springplank	Lokeren
Scholengemeenschap Kempen	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - De Letterboom	Herselt
Scholengemeenschap Kempen	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - De Luchtballon	Geel
Scholengemeenschap Kempen	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - De Vesten	Herentals
Scholengemeenschap Kempen	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - De Wamp	Arendonk
Scholengemeenschap Kempen	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Freinetschool de Vlindertuin	Lille
Scholengemeenschap Kempen	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Het Centrum	Turnhout
Scholengemeenschap Kempen	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Het Klepperke	Balen
Scholengemeenschap Kempen	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Het Schrijvertje	Mol
Scholengemeenschap Kempen	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Mol-Balen	Mol
Scholengemeenschap Kempen	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - De Smiskens	Turnhout

Scholengroep 2 Forum	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Erasmus	Essen
Scholengroep 2 Forum	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Erasmus	Kalmthout
Scholengroep 2 Forum	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Irishof	Kapellen
Scholengroep 2 Forum	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - De Stappe	Stabroek
Scholengroep 21 Vlaamse Ardennen	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Dr. O. Decroly	Ronse
Scholengroep Rivierenland	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - 't Kasteeltje	Puurs
Scholengroep Rivierenland	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - 't Pleintje	Willebroek
Scholengroep Rivierenland	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Boom Park	Boom
Scholengroep Rivierenland	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - De Hoeksteen	Boom
Scholengroep Rivierenland	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - De Schorre	Sint-Amands
Scholengroep Rivierenland	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Himo	Willebroek
Sint-Amandsbasisscholen	Vrije Basisschool	Kortrijk
Sint-Jan&Visitatie	Vrije Basisschool - O.-L.-V.- Visitatie	Merelbeke
Sint-Jan&Visitatie	Vrije Basisschool - O.-L.-V.- Visitatie	Gent
Sint-Jan&Visitatie	Vrije Basisschool - O.-L.-V.- Visitatie Klimop	Gent
Sint-Jan&Visitatie	Vrije Basisschool - Sint-Jans college De Krekel	Gent
Sint-Jan&Visitatie	Vrije Basisschool - Sint-Jans college Visitatie	Gent
Sint-Jan&Visitatie	Vrije Basisschool - Sint-Jans college Heiveld	Gent
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool	Waasmunster
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool - Berkenboom	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool - De Rits-heuvel "Berkenboom"	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool - Don Bosco A	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool - Don Bosco B	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Basisschool - Onze LieveVrouw Presentatie	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Kleuterschool - Heilige Familie	Sint-Niklaas
Sint-Nicolaas Basisonderwijs	Vrije Lagere School - H.Familie	Sint-Niklaas
Sint-Vincentius	Vrije Basisschool	Menen
Sint-Vincentius	Vrije Basisschool	Menen
Stedelijk Basisonderwijs Aalst	Stedelijke Basisschool - Notelaar	Aalst
Stedelijk Onderwijs Geel	Gemeentelijke Basisschool - De Burgstraat	Geel
StedelijkBasisonderwijsSintNiklaas	Gemeentelijke Basisschool - De Droomballon	Sint-Niklaas
StedelijkOnderwijsVilvoorde	Gemeentelijke Basisschool	Vilvoorde
Vrij Basisonderwijs Beringen	Vrije Basisschool	Beringen
Vrij Onderwijs Zele	Vrije Basisschool	Zele
Vrije Basisscholen Blankenberge-Wenduine	Vrije Basisschool - Sint-Pieter	Blankenberge
Vrije Basisscholen Maasmechelen-Noord	Vrije Basisschool - De Griffel	Maasmechelen
West 2	Gemeentelijke Basisschool	Antwerpen
West 2	Gemeentelijke Basisschool - De Wereldreiziger	Antwerpen
ZAWORA	Gemeentelijke Lagere School - De Sleutel	Ranst
ZEEBRIES	Vrije Kleuterschool	Oostende
ZEEBRIES	Vrije Lagere School - Westdiep	Oostende
Zoniërand	Vrije Basisschool - Lagere Oefenschool	Beersel
Zuid	Gemeentelijke Basisschool	Antwerpen
Zuid	Gemeentelijke Basisschool	Antwerpen
Zuid	Gemeentelijke Basisschool	Antwerpen
Zuid	Gemeentelijke Basisschool - De Molen	Antwerpen
Zuid	Gemeentelijke Basisschool - Het Kompas	Antwerpen
Zuid	Gemeentelijke Kleuterschool - 't Vosje	Antwerpen
Zuid	Gemeentelijke Lagere School	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool	Antwerpen

groepering CKS	Vrije Basisschool	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - Maria Boedtschap	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - De Dames	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - De Dobbelsteen	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - De Kleine Jacob	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - De Toverbol	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - De vuurtoren	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - Sint-Aloysius	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - Sint-Annacollege	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - Zuiderdokken	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - Mozaïek	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Basisschool - 't Spoor	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Lagere School - Sint-Eligiusinstituut	Antwerpen
groepering CKS	Vrije Lagere School - Sint-Henricus	Antwerpen
vzw Katholiek Onderwijs Deurne	Vrije Basisschool - Sancta Maria	Antwerpen
vzw Katholiek Onderwijs Deurne	Vrije Basisschool - Andromeda	Antwerpen
vzw Katholiek Onderwijs Deurne	Vrije Basisschool - Immaculata	Antwerpen
	Vrije Basisschool	Antwerpen
	Vrije Basisschool (CKG)	Rekem

Tabel 34: overzicht van de basisscholen die onthaalonderwijs inrichten

In het lager onderwijs zijn er in het schooljaar 2009-2010 295 scholen met anderstalige nieuwkomers, terwijl dat er in het secundair 41 zijn. Een reden is vanzelfsprekend het feit dat er meer basisscholen zijn dan secundaire scholen. Er zijn 2321 Nederlandstalige scholen die gewoon basisonderwijs inrichten, 968 scholen richten gewoon secundair onderwijs in. Maar dan nog zijn er verhoudingsgewijs meer onthaalscholen in het basisonderwijs t.o.v. het secundair onderwijs.

Daarnaast is de wijze van toekennen verschillend. In het secundair moeten 25 okanleerlingen ingeschreven zijn om een aparte klas buiten het regulier onderwijs te kunnen inrichten.

In het basisonderwijs worden anderstalige nieuwkomers geïntegreerd binnen het regulier onderwijs. Er wordt geen aparte klas voor ingericht zoals in het secundair onderwijs. Afhankelijk van de manier waarop de school de anderstalige nieuwkomers telt, kunnen al lestijden verkregen worden vanaf vier, zes of twaalf anderstalige nieuwkomers. Voor basisscholen is het dus makkelijker om de norm te halen.

	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
school	84	100	100	126
SG	80	80	125	169

Tabel 35: overzicht van basisscholen die anderstalige nieuwkomers tellen per school en per scholengemeenschap

Bij de procedure om in aanmerking te komen voor de organisatie van onthaalonderwijs kunnen basisscholen sinds 1 september 2006 tellen per school of per scholengemeenschap. Voor het schooljaar 2006-2007 telden ongeveer evenveel scholen per school als per scholengemeenschap. Voor het schooljaar 2007-2008 telde een meerderheid van de scholen per school. De laatste twee schooljaren is de situatie echter omgekeerd en telt een steeds grotere groep scholen hun andersstalige nieuwkomers per scholengemeenschap.

2.2 Aantal scholen naar regio

Secundair onderwijs

	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Antwerpen	16 (1 DBSO)	16 (1 DBSO)	15 (1DBSO)
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	3 (1 DBSO)	4 (2 DBSO)	4 (2 DBSO)
Limburg	5	6 (1 DBSO)	6 (1 DBSO)
Oost-Vlaanderen	7	7	7
Vlaams-Brabant	3	3	4 (1 DBSO)
West-Vlaanderen	5	5	5

Tabel 36: overzicht van de secundaire scholen die okan organiseren volgens provincie

In de provincie Antwerpen vinden we het grootste aantal scholen dat onthaalonderwijs inricht, gevolgd door Oost-Vlaanderen en Limburg. Die volgorde stemt overeen met het aantal okanleeringen per provincie.

Gewoon basisonderwijs

	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Antwerpen	80	98	106
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	0	2	4
Henegouwen	0	1	0
Limburg	22	18	26
Oost-Vlaanderen	34	56	74
Vlaams-Brabant	23	29	40
West-Vlaanderen	21	21	45

Tabel 37: overzicht van de gewone basisscholen die onthaalonderwijs organiseren volgens provincie

In Antwerpen zijn er de meeste scholen die onthaalonderwijs op basisoniveau inrichten, gevolgd door Oost- en West-Vlaanderen. Die drie provincies vormen ook de top drie van provincies met het grootste aantal basisscholen. De volgorde van het aantal scholen, dat onthaalonderwijs inricht, per provincie stemt min of meer overeen met die van het aantal anderstalige nieuwkomers per provincie.

2.3 Aantal scholen per net

Secundair onderwijs

	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Gemeenschapsonderwijs	13	13	13
Officieel gesubsidieerd onderwijs	9	11 (2 DBSO)	9 (1 DBSO)
Vrij gesubsidieerd onderwijs	17 (2 DBSO)	17 (2 DBSO)	19 (4 DBSO)

Tabel 38: overzicht van de secundaire scholen die okan organiseren volgens onderwijsnet

Het vrij onderwijs richt in absolute aantallen het meeste onthaalonderwijs in. Het Gemeenschapsonderwijs staat op de tweede plaats, op de derde plaats komt het officieel gesubsidieerd onderwijs. Het Gemeenschapsonderwijs richt geen onthaalonderwijs in DBSO in.

In 2009-2010 waren er in het gewoon secundair onderwijs 968 scholen. Daarvan waren er 675 (69,7%) van het vrij gesubsidieerd onderwijs, 222 (22,9%) van het Gemeenschapsonderwijs, 70 (7,2%) van het officieel gesubsidieerd onderwijs en 1 (0,1%) andere. Het aantal onthaalscholen ten opzichte van het totaal aantal scholen per net is het hoogst voor het officieel gesubsidieerd onderwijs (12,9%), voor het Gemeenschapsonderwijs is dat 5,9%. Het vrij gesubsidieerd onderwijs scoort het laagst met 2,8%.

Basisonderwijs

	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Gemeenschapsonderwijs	50	76	96
Officieel gesubsidieerd onderwijs	42	44	54
Vrij gesubsidieerd onderwijs	88	105	145

Tabel 39: overzicht van de gewone basisscholen die onthaalonderwijs organiseren volgens onderwijsnet

In het vrij gesubsidieerd onderwijs wordt er in absolute cijfers het meeste onthaalonderwijs ingericht. Het Gemeenschapsonderwijs volgt op een tweede plaats, het officieel gesubsidieerd onderwijs is derde. In 2009-2010 waren er in het gewoon basisonderwijs 2321 scholen. Daarvan waren er 352 van het Gemeenschapsonderwijs (15,2%), 519 van het officieel onderwijs (22,4%) en 1450 van het vrij onderwijs (62,5%).

Als we kijken naar het aantal onthaalscholen t.o.v. het totale aantal scholen per net zien we dat dit percentage bij het vrij onderwijs het laagst ligt, namelijk 10%. Het Gemeenschapsonderwijs scoort het hoogst met 27,3%, het officieel gesubsidieerd onderwijs behaalt 10,4%.

3 Afwijkingen

Met afwijkingen wordt bedoeld: leerlingen die een afwijking gekregen hebben op de toelatingsvoorwaarden in het secundair onderwijs. Het basisonderwijs kent dergelijke afwijkingen niet meer sinds 1 september 2006.

3.1 Aantallen

In het voltijds secundair onderwijs²⁴

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
	aantal	% op totaal	aantal	% op totaal	aantal	% op totaal	aantal	% op totaal	aantal	% op totaal
1	81	42%	51	24,5%	58	30,5%	65	35,7%	91	30%
2	49	25,4%	44	21,2%	32	16,8%	30	16,5%	55	18,2%
5	53	27,5%	10	4,8%	2	1,1%	3	1,7%	8	2,6%
1-2	2	1%	1	0,5%	1	0,5%	0		1	0,3%
1-5	4	2,1%	0		1	0,5%	0		0	
2-5	4	2,1%	98	47,1%	89	46,8%	78	42,9%	144	47,5%
1,2-5	0		4	1,9%	7	3,7%	6	3,3%	4	1,3%
Totaal	193		208		190		182		303	

Tabel 40: overzicht van de gevraagde afwijkingen per (combinatie van) toelatingsvoorwaarde(n) in het voltijds secundair onderwijs

²⁴ Bij de vergelijking over de jaren heen moet ermee rekening gehouden worden dat waar voorwaarde 1 staat, voor het schooljaar 2005 - 2006 de 'oude' voorwaarde 5 bedoeld wordt. Waar 2 staat wordt 'oude' voorwaarde 1 bedoeld en waar 5 staat wordt 'oude' voorwaarde 3 bedoeld. Ook de combinaties van voorwaarden moeten in die zin begrepen worden. Aangezien de toelatingsvoorwaarden wijzigden in 2006 is de vergelijking met eerdere schooljaren niet zomaar te maken. Voorheen waren de toelatingsvoorwaarden de volgende:

- 1) niet in het bezit zijn van de Belgische of Nederlandse nationaliteit (nu vervangen door 'een nieuwkomer zijn, d.w.z. maximaal één jaar ononderbroken in België verblijven)
- 2) het Nederlands niet als moedertaal hebben (= huidige voorwaarde 3)
- 3) geen volledig schooljaar onderwijs gevolgd hebben in een onderwijsinstelling met het Nederlands als onderwijstaal (nu vervangen door 'maximaal negen maanden ingeschreven zijn juli en augustus niet inbegrepen in een onderwijsinstelling met het Nederlands als onderwijstaal')
- 4) de onderwijstaal onvoldoende beheersen om met goed gevolg de lessen bij te wonen in een instelling met het Nederlands als onderwijstaal (= huidige voorwaarde 4)
- 5) uiterlijk op 31 december volgend op het begin van het schooljaar enerzijds ten minste 12 jaar en anderzijds geen 18 jaar geworden zijn (= huidige voorwaarde 1).

1 = afwijking op de eerste toelatingsvoorwaarde, namelijk uiterlijk op 31/12 volgend op het begin van het schooljaar enerzijds ten minste 12 jaar oud zijn en anderzijds geen 18 jaar geworden zijn
 2 = afwijking op de tweede toelatingsvoorwaarde, namelijk maximaal één jaar ononderbroken in België verblijven

5 = afwijking op de vijfde toelatingsvoorwaarde, namelijk maximaal negen maanden ingeschreven zijn (juli en augustus niet inbegrepen) in een Nederlandstalige onderwijsinstelling

1 – 2 = combinatie van afwijking op 1 en 2

1 – 5 = combinatie van afwijking op 1 en 5

2 – 5 = combinatie van afwijking op 2 en 5

1, 2 – 5 = combinatie van afwijking op 1, 2 en 5

Bijna de helft van de gevraagde afwijkingen hebben betrekking op een combinatie van de punten 2 en 5.

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
% afwijkingsaanvragen	11,8 %	14,3 %	11,9 %	10,4 %	13 %

Tabel 41: percentage okanleerlingen voor wie een afwijking gevraagd wordt in het voltijds secundair onderwijs

Het merendeel van de okanscholen vraagt afwijkingen aan. In 2008 - 2009 hebben 34 van de 37 scholen afwijkingsaanvragen ingediend; in 2009 - 2010 vroegen 35 van de 36 okanscholen afwijkingen aan.

De verhouding afwijkingsaanvragen op het aantal okanleerlingen schommelt over de jaren heen. De verhouding aantal afwijkingsaanvragen ten opzichte van het aantal okanleerlingen per school varieerde in 2008 – 2009 tussen 1,7% en 57,1%, in 2009 – 2010 tussen 1,7% en 36,8%.

In het deeltijds beroepssecundair onderwijs

	2008-2009		2009-2010	
	aantal	% op totaal	aantal	% op totaal
1	4	50%	5	55,6%
3				
5			1	11,1%
1 – 3	3	37,5%	1	11,1%
1 – 5	1	12,5%		
3 – 5				
1, 3 – 5			2	22,2%
Totaal	8	100	9	100

Tabel 42: overzicht van de gevraagde afwijkingen per (combinatie van) toelatingsvoorwaarde(n) in het deeltijds secundair onderwijs

1 = een nieuwkomer zijn, dat wil zeggen maximaal één jaar ononderbroken in België verblijven;
 3 = maximaal negen maanden ingeschreven zijn, de maanden juli en augustus niet inbegrepen, in een onderwijsinstelling met het Nederlands als onderwijstaal;

5 = op 31 december volgend op de aanvang van het schooljaar de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt.

1 – 3 = combinatie van afwijking op 1 en 3

1 – 5 = combinatie van afwijking op 1 en 5

3 – 5 = combinatie van afwijking op 3 en 5

1, 3 – 5 = combinatie van afwijking op 1, 3 en 5

In het deeltijds onthaalonderwijs hebben de helft van de afwijkingsaanvragen betrekking op punt 1.

In 2009 – 2010 werd in het deeltijds onderwijs voor 34,6% van de okanleerlingen een afwijking aangevraagd.

3.2 Positief/negatief

Als we het aantal positieve en negatieve beslissingen bekijken per punt, krijgen we het volgende beeld:

Voltijds onderwijs

		2005-2006	2006-2007	2007 - 2008	2008-2009	2009-2010
1	+	54	31	31	42	63
	-	27	20	27	23	28
2	+	48	20	17	22	45
	-	1	24	15	8	10
5	+	50	10	2	3	8
	-	3	0	0	0	0
1 – 2	+	0	0	0	0	1
	-	2	1	1	0	0
1 – 5	+	3	0	0	0	0
	-	1	0	1	0	0
2 – 5	+	3	93	75	73	141
	-	1	5	14	5	3
1, 2 – 5	+	0	2	1	2	3
	-	0	2	6	4	1
Totaal +		158	156	126	142	261
Totaal -		35	52	64	40	42
Totaal		193	208	190	182	303

Tabel 43: overzicht van de positieve en negatieve beslissingen over afwijkingen op de toelatingsvoorwaarden in het voltijds secundair onderwijs

De overgrote meerderheid van de afwijkingaanvragen wordt positief beantwoord (78% in 2008-2009 en 86,1% in 2009-2010). De scholen zijn ondertussen vertrouwd met het aanvragen van afwijkingen en de behandeling ervan. In 2009-2010 werden de scholen schriftelijk op de hoogte gebracht van de wijzigingen in onze interne richtlijnen om de afwijkingaanvragen te behandelen.

Deeltijds beroepssecundair onderwijs

		2008-2009	2009-2010
1	+	2	3
	-	2	2
3	+		
	-		
5	+		1
	-		0
1-3	+	3	0
	-	0	1
1-5	+	0	
	-	1	
3-5	+		
	-		
1,3-5	+		1
	-		1
Totaal +		5	5
Totaal -		3	4
Totaal		8	9

Tabel 44: overzicht van de positieve en negatieve beslissingen over afwijkingen op de toelatingsvoorwaarden in het deeltijds secundair onderwijs

Ook in het deeltijds onderwijs wordt de meerderheid van de afwijkingsaanvragen positief beantwoord (62,5% in 2008-2009 en 55,6% in 2009-2010).

3.3 Redenen voor een positieve / negatieve beslissing

In het voltijds secundair onderwijs

Toelatingsvoorwaarde	Reden van afwijking	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Toegestaan						
1	Leerling is 18 jaar maar hoeft maar een kort studietraject te doorlopen (maximaal 2 jaar)	29	20	18	14	8
	Leerling wordt 18 tussen 1/9 en 31/12 en is opgenomen door fedasil, asielaanvraag is nog niet ontvankelijk verklaard	21	6	7	14	0
	Leerling is 11 jaar, in proeftuin ²⁶	3	5	3	13	9
	Leerling heeft < 1,5 jaar Nederlandstalig onderwijs gevolgd	12	0	0	12	0
	Leerling is 11 jaar, heeft gelijkwaardigheid met getuigschrift basisonderwijs	1	0	3	0	2
	Leerling is volgens botscan jonger dan 18	0	0	0	1	0
	Correctie van geboortedatum naar +18 na inschrijving ²⁷	0	0	0	0	1
	Leerling is volgens botscan ouder dan 18, na inschrijving ²⁸	0	0	0	0	1
	Leerling wordt 18 tussen 1/9 en 31/12 en kan nog niet terecht in een inburgeringstraject	0	0	0	0	42
2	Leerling heeft < 1 jaar Franstalig onderwijs gevolgd ²⁹	1	2	2	6	8
	Leerling is recent in België	38	4	0	0	0
	Leerling is recent terug in België	10	4	3	4	3
	Leerling heeft ernstige taalproblemen	0	7	9	11	9

26 Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het basis- en secundair onderwijs van 23 juni 2006.

27 We volgen de redenering dat de school bij inschrijving te goeder trouw gehandeld heeft.

28 We volgen de redenering dat de school bij inschrijving te goeder trouw gehandeld heeft.

29 Sinds het schooljaar 2009-2010 hanteren we 1,5 jaar als norm in onze interne richtlijnen naar analogie van de norm voor het Nederlandstalig onderwijs.

	Leerling genoot geen scholing in België	0	1	4	1	10
	Leerling is (semi)analfabeet/ anders gealfabetiseerd, heeft geen of weinig schoolse achtergrond	0	2	1	0	2
	Leerling heeft < 1,5 jaar Nederlandstalig onderwijs gevolgd	9	2	0	3	0
	Leerling heeft geen Nederlandstalig onderwijs gevolgd	0	0	0	0	2
	Leerling werd opgevangen door fedasil en overgeplaatst naar Vlaams OCMW/ Vlaamse opvang	0	0	0	0	12
	Leerling heeft nood aan ondersteuning	0	0	1	0	0
	Beslissing minister	0	0	0	0	1
5	Leerling heeft ernstige taalproblemen	48	10	2	3	8
	Leerling is (semi)analfabeet/ anders gealfabetiseerd, heeft geen of weinig schoolse achtergrond	0	0	0	2	7
	Leerling heeft familiale problemen	0	2	0	0	0
	Leerling is recent terug in België	3	0	0	0	0
1 en 2	Leerling wordt 18 tussen 2/9 en 31/12 en kan nog niet terecht in een inburgeringstraject	0	0	0	0	1
1 en 5	Leerling is 18 jaar maar hoeft maar een kort studietraject te doorlopen (maximaal 2 jaar)	3	0	0	0	0
	Leerling heeft ernstige taalproblemen	2	0	0	0	0
	Leerling heeft < 1,5 jaar Nederlandstalig onderwijs gevolgd	1	0	0	0	0
2 en 5	Leerling heeft ernstige taalproblemen	2	74	65	62	131
	Leerling is (semi)analfabeet/ anders gealfabetiseerd, heeft geen of weinig schoolse achtergrond	0	10	14	19	42
	Leerling heeft nood aan ondersteuning	0	9	18	20	0
	Leerling heeft < 1,5 jaar Nederlandstalig onderwijs gevolgd	0	1	3	10	2
	De psycho-medische toestand, emotionele of gezondheidsproblemen van de leerling	0	6	2	3	5
	Leerling is recent terug in België	1	6	6	9	6
	Leerling heeft familiale problemen	0	1	0	0	2
	Leerling is recent in België	1	1	0	0	0
	Leerling is 18 jaar maar hoeft maar een kort studietraject te doorlopen (maximaal 2 jaar)	0	0	0	1	0
	Leerling is verhuisd: dit jaar recht op okan	0	0	2	0	0
	Beslissing kabinet	0	0	0	1	0
	Er werd door de vorige school geen afwijking aangevraagd	0	0	0	1	0
	Leerling was gewettigd afwezig	0	0	0	1	0
	Leerling maakt deel uit van de trekkende bevolking	0	0	0	0	2
	Vonnis van de Jeugdrechter	0	0	0	1	0
	Leerling is volgens botscan jonger dan 18	0	0	0	0	1
1, 2 en 5	Leerling is 11 jaar, in proeftuin	0	0	1	2	0
	Leerling is recent terug in België	0	0	1	0	0
	Leerling wordt 18 tussen 1/9 en 31/12 en is opgenomen door fedasil, asielaanvraag is nog niet ontvankelijk verklaard	0	2	0	0	0
	Leerling heeft < 1,5 jaar Nederlandstalig onderwijs gevolgd	0	0	0	2	0
	Leerling is (semi)analfabeet/ anders gealfabetiseerd, heeft geen of weinig schoolse achtergrond	0	0	0	0	3
	Leerling wordt 18 tussen 2/9 en 31/12 en kan nog niet terecht in een inburgeringstraject	0	0	0	0	3
Geweigerd						
1	Leerling is 18 jaar en moet nog een lang studietraject afleggen (>2 jaar), doorverwijzing naar volwassenenonderwijs	12	10	18	15	13
	Onvoldoende gegevens	0	2	0	0	0
	Leerling is 19 jaar	3	2	2	0	1
	Leerling is 20 jaar	0	1	0	0	0
	Leerling is 21 jaar	1	0	0	0	0

	Leerling wordt opgevangen door fedasil als niet-begeleide minderjarige, maar is al 18 jaar	3	0	0	1	0
	Leerling wordt 18 en is opgenomen door fedasil, zijn asielaanvraag werd ontvankelijk verklaard	1	0	0	0	0
	Leerling behoort niet tot de doelgroep	0	0	1	0	4
	Leerling is nog maar 11 jaar, doorverwijzing naar basisonderwijs	6	5	5	5	10
	Leerling is ouder dan 18 volgens botscan	0	0	1	1	0
	Uitwisselingsstudent	0	0	0	0	1
	Gelijkwaardigheid met diploma secundair onderwijs	0	0	0	0	3
	Leerling heeft > 1 jaar Franstalig onderwijs gevolgd	0	0	0	1	0
2	Leerling heeft > 1 jaar Franstalig onderwijs gevolgd	1	19	13	7	10
	Leerling heeft > 1 jaar Franstalig en Duitstalig onderwijs gevolgd	0	4	0	0	0
	Leerling behoort niet tot de doelgroep	0	1	1	1	7
	Leerling heeft 1 jaar Duitstalig + 1/2 jaar Nederlandstalig onderwijs gevolgd	0	0	1	0	0
5	Problematisch afwezig; leerling heeft 90 of meer B-codes voorgaande schooljaar	2	0	0	0	0
	Leerling heeft > 1,5 jaar Nederlandstalig onderwijs gevolgd	1	0	0	0	0
1 en 2	Leerling is 18 jaar en moet nog een lang studietraject afleggen (>2 jaar), doorverwijzing naar volwassenenonderwijs	2	0	1	0	0
	Leerling heeft > 1 jaar Franstalig onderwijs gevolgd	0	1	0	0	0
1 en 5	Leerling is 18 jaar en moet nog een lang studietraject afleggen (>2 jaar), doorverwijzing naar volwassenenonderwijs	1	0	1	0	0
2 en 5	Leerling heeft > 1,5 jaar Nederlandstalig onderwijs gevolgd	1	3	9	4	2
	Leerling heeft > 1 jaar Franstalig onderwijs gevolgd	0	2	0	1	1
	Problematisch afwezig; leerling heeft 90 of meer B-codes voorgaande schooljaar	0	0	2	0	0
	Leerling heeft Nederlandstalig basisonderwijs gevolgd	0	0	1	1	0
	Leerling behoort niet tot de doelgroep	0	1	2	0	1
	Leerling heeft geen ernstige taalproblemen	0	0	1	0	0
1, 2 en 5	Leerling is 18 jaar en moet nog een lang studietraject afleggen (>2 jaar), doorverwijzing naar volwassenenonderwijs	0	2	2	4	1
	Leerling behoort niet tot de doelgroep	0	0	4	2	0
	Leerling heeft > 1,5 jaar Nederlandstalig onderwijs gevolgd	0	0	1	0	0
	Leerling is nog maar 11 jaar, doorverwijzing naar basisonderwijs	0	0	1	0	0

Tabel 45: overzicht van de motiveringen voor toestaan of weigeren van afwijkingsaanvragen in het voltijds secundair onderwijs

Bovenstaande motiveringen zijn gebaseerd op de argumenten die school en CLB aangeven in de afwijkingsaanvraag. Per leerling kunnen verschillende redenen aangegeven worden.

Bij de positieve beslissingen voor een afwijking op punt 1 worden vooral het korte studietraject bij 18-jarigen en de proeftuin voor de 11-jarigen als reden aangehaald. Bij afwijkingen op punten 2 en 5 en de combinatie van deze punten is er vooral sprake van 'taalproblemen'. Specifiek voor afwijkingen op punt 2 zien we in 2009-2010 leerlingen die door fedasil eerst opgevangen werden over de taalgrens en daarna overgeplaatst naar of toegewezen aan een Vlaams OCMW of Vlaamse opvangfaciliteit.

Bij de negatieve beslissingen is de meest aangehaalde reden bij een afwijking op punt 1 het lange studietraject bij de 18-jarigen. Deze leerlingen worden doorverwezen naar het volwassenenon-

derwijs en de inburgeringstrajecten. Bij 2 zien we als meest voorkomende reden tot negatieve beslissing dat leerlingen al langer dan anderhalf jaar Franstalig onderwijs gevolgd hebben. Deze leerlingen worden niet beschouwd als nieuwkomers.

In het deeltijds beroepssecundair onderwijs

Toelatingsvoorwaarde	Reden van afwijking	2008-2009	2009-2010
Toegestaan			
1	Ernstige taalproblemen	2	2
	Leerling is volgens botscan jonger dan 18	0	1
	Volgde < 1,5 jaar Nederlandstalig onderwijs	0	1
5	Gelijkwaardigheid met een getuigschrift 1e graad	0	1
1 en 3	Ernstige taalproblemen	3	0
1, 3 en 5	Volgde < 1,5 jaar Nederlandstalig onderwijs	0	1
Geweigerd			
1	Volgde > 1,5 jaar Franstalig onderwijs	1	2
	Behoort niet tot de doelgroep	2	0
1 en 3	Behoort niet tot de doelgroep	0	1
1 en 5	Voldoet niet aan de leeftijdsvoorwaarden	1	0
1, 3 en 5	Volgde > 1,5 jaar Nederlandstalig onderwijs	0	1

Tabel 46: overzicht van de motiveringen voor toestaan of weigeren van afwijkingsaanvragen in het deeltijds secundair onderwijs

De kleine leerlingenaantallen in okan DBSO maken dat we de cijfers niet kunnen veralgemenen.

3 Besluit en aanbevelingen

Gelijke kansen

- Er is een hoog aantal meldingen problematische afwezigheden bij de okanleerlingen.

De onthaalleerlingen zijn dan ook opgenomen als specifieke groep binnen de eindevaluatie schoolverzuim. Als oorzaak van de afwezigheden wordt 'zwakke motivatie van de leerling' het vaakst vermeld, op de tweede plaats melden de scholen als oorzaak 'laag schools welbevinden van de leerling'. In derde instantie wordt verwezen naar een 'problematische gezins-situatie'. De genoemde zwakke motivatie en het lage schoolse welbevinden kunnen ook het gevolg zijn van de moeilijke situatie waarin veel van deze leerlingen leven. De okanleerlingen vormen een bijzonder kwetsbare doelgroep.

In het bijzonder voor deze leerlingen is een **goede samenwerking tussen scholen, CLB en externe betrokkenen van vitaal belang**.

- Een groep leerlingen voor wie in het secundair onderwijs een afwijking aangevraagd wordt zijn leerlingen die al Franstalig onderwijs genoten. Enerzijds zijn dat Franstalige leerlingen die overstappen naar het Nederlandstalige onderwijs. In het merendeel van de gevallen echter gaat het om asielzoekers die in eerste instantie toegewezen werden aan een asielcentrum / OCMW in het Franstalig landsgedeelte, na verloop van tijd gebeurt het dat zij toegewezen worden aan een centrum / OCMW in Vlaanderen. Leerlingen die al een jaar onderwijs volgden in het Franstalige landsgedeelte komen niet meer in aanmerking voor onthaalonderwijs. De kinderen zijn ondertussen gealfabetiseerd in de Franse taal en voldoen niet meer aan de voorwaarden voor okan (het zijn immers geen nieuwkomers), toch beheersen zij de Nederlandse

taal niet. Het complementaire gedeelte van de opleiding in het regulier onderwijs kan worden ingevuld met extra uren Nederlands maar dit lijkt vaak niet te volstaan. Er blijft dan wel de mogelijkheid om bij te scholen via volwassenenonderwijs (vanaf de leeftijd van 12 jaar) maar die stap blijkt toch vaak te groot, bovendien wordt dan van deze leerlingen verwacht dat zij les volgen buiten de schooluren wat niet vanzelfsprekend is. Daarnaast zijn ze ook afhankelijk van het al dan niet aanwezig zijn van een centrum voor volwassenenonderwijs in de buurt. **Het overplaatsen van mensen over de taalgrenzen heen zorgt voor problemen voor het onderwijs van de leerlingen. Overleg met FEDASIL is hier aangewezen.**

Omkadering en werkmiddelen

- Voor het secundair onderwijs wordt vanuit de scholen zelf de vraag gesteld om het **stysteem van de toewijzing van vervolguren te herzien**. Elke contactschool van een scholengemeenschap die in aanmerking komt voor de organisatie van onthaalonderwijs krijgt 22 uren-leraar om te voorzien in ondersteuning van gewezen okanleerlingen tijdens of na hun overstap naar het regulier onderwijs. Dat betekent dat een vervolgcoach in één scholengemeenschap in staat is voor beduidend meer leerlingen dan zijn collega van een andere scholengemeenschap. **Een meer evenredige verdeling van de uren om te voorzien in de ondersteuning van gewezen okanleerlingen lijkt aangewezen.**

Gegevensverwerking en administratie

- Momenteel versturen de scholen in het basisonderwijs de gegevens rond anderstalige nieuwkomers door middel van het formulier *Aanvraag van aanvullende lestijden in onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers*. Daardoor zijn er voor het basisonderwijs maar beperkte gegevens voorhanden in vergelijking met het secundair onderwijs. Daar worden uitgebreidere leerlingengegevens verstuurd via een elektronische zending. Door die grondigere achtergrondinformatie van leerlingen en scholen van het secundair onderwijs, kunnen er ook meer besluiten en aanbevelingen geformuleerd worden over dat niveau.
- Het valt op dat, ondanks het grote verloop en het aantal problematische afwezigheden, het aantal anderstalige nieuwkomers in de loop van een schooljaar voortdurend stijgt. De vraag kan gesteld worden of scholen ook doorgeven wanneer een anderstalige nieuwkomer hun school verlaat. **Scholen moeten in deze zin gesensibiliseerd worden.**
- Onder de okanleerlingen vormen de Roma een aparte groep die een specifieke aanpak vereist. Vaak voelen ze zich niet thuis in ons onderwijs en haken ze voortijdig af. Veel van deze leerlingen zijn analfabeet als ze terechtkomen in de onthaalklas. Regelmatig worden ook afwijkingen aangevraagd voor deze kinderen, en kunnen die niet goedgekeurd worden aangezien zij wel al enkele jaren in België ingeschreven zijn als regelmatige leerling. Dat neemt niet weg dat in de realiteit veel van deze leerlingen maar sporadisch naar school gaan of afwisselend een tijd in België en dan weer in het buitenland verblijven.

Om de rechten van deze leerlingen te vrijwaren, is het van groot belang dat scholen de gegevens m.b.t. afwezigheden van deze leerlingen of het voortijdig verlaten van de school correct registreren, ook hier kunnen scholen nog verder in gesensibiliseerd worden.

- Voor veel okanleerlingen is één jaar onthaalonderwijs te weinig om voldoende **Nederlands te leren** om met goed gevolg het reguliere onderwijs verder te zetten. Het gaat hier vaak om (semi)analfabeten of kinderen met weinig of geen schoolse voorkennis.

Voor dergelijke leerlingen in het secundair onderwijs kan een afwijking gevraagd worden bij AgODi om hen nog een jaar onthaalonderwijs te laten volgen. Deze afwijkingsaanvragen worden doorgaans goedgekeurd. **Om de scholen en CLB's te ontheffen van deze administratieve belasting, lijkt het zinvol om het recht op een tweede onthaaljaar automatisch mogelijk te maken. De afwijkingsmogelijkheid op de toelatingsvoorwaarde 'maximaal negen maanden ingeschreven zijn in een onderwijsinstelling met het Nederlands als onderwijstaal' zou dan afgeschaft of strenger beoordeeld kunnen worden.**

In het basisonderwijs is op 1 september 2006 de mogelijkheid tot afwijking afgeschaft maar is tegelijkertijd voor elke anderstalige nieuwkomer aansluitend op het jaar onthaalonderwijs een vervolgjaar voorzien.

Glossarium

Deeltijds secundair onderwijs: het onderwijs dat minder weken per jaar of minder lessen per week omvat dan bepaald voor het voltijds secundair onderwijs (zie definitie voltijds secundair onderwijs).

Gewezen anderstalige nieuwkomer: om tegemoet te komen aan de noden van de scholen die te maken hebben met een grote diversiteit in de populatie van anderstalige nieuwkomers, en waar de enen veel vlugger het Nederlands aanleren dan de anderen, wordt sinds 1 september 2006 in het basisonderwijs voorzien in de ondersteuning door middel van een vervolgjaar. Naast het 'echte' onthaalonderwijs voor één volledig schooljaar kan een ondersteuning geboden worden voor het vervolgjaar dat onmiddellijk moet aansluiten op het onthaaljaar.

Hoofdstructuur: dit is het niveau, soort onderwijs en soort programma waar de leerling les volgt: gewoon kleuteronderwijs, buitengewoon kleuteronderwijs, gewoon lager onderwijs, buitengewoon lager onderwijs, gewoon voltijds secundair onderwijs, deeltijds beroepssecundair onderwijs, deeltijds secundair zeevisserijonderwijs, buitengewoon secundair onderwijs.

Leren en werken: sinds 2008 wordt het deeltijds onderwijs georganiseerd volgens het stelsel van leren en werken. Deeltijds onderwijs is sindsdien een systeem met twee verbonden onderdelen, enerzijds leren en anderzijds werkplekleren. Het onderdeel leren kan een leerling volgen in een Centrum voor Deeltijds Onderwijs of bij Syntra. Voor het onderdeel werkplekleren gaat de leerling aan het werk of volgt een voortraject, een brugproject of een persoonlijk ontwikkelings-traject. Opzet van het stelsel van leren en werken is een voltijds engagement realiseren voor zo veel mogelijk jongeren, een traject op maat van elke jongere aanbieden en elke jongere een volwaardige kwalificatie aanreiken.

Nationaliteit: hiermee bedoelen we de nationaliteit zoals geregistreerd in het rijksregister.

Personen met de Belgische nationaliteit beschouwen we als Belgen, personen die niet de Belgische nationaliteit hebben beschouwen we als vreemdelingen of niet-Belgen.

Onderwijsnetten: traditioneel worden er drie netten onderscheiden: het Gemeenschapsonderwijs (met als inrichtende macht het Gemeenschapsonderwijs, een Vlaamse openbare instelling met rechtspersoonlijkheid), het gesubsidieerd officieel onderwijs (omvat de gemeentescholen, stedelijke scholen en provinciale scholen, als inrichtende macht achtereenvolgens gemeentebesturen, stadsbesturen en provinciebesturen) en het gesubsidieerd vrij onderwijs (georganiseerd op privé-initiatief, door een privépersoon of een privé-organisatie, de inrichtende macht is vaak een VZW).

Onderwijsniveau: indeling van het leerplichtonderwijs in kleuteronderwijs, lager onderwijs en secundair onderwijs.

Onderwijsvormen (opdeling in de 2e, 3e en 4e graad secundair onderwijs): het algemeen secundair onderwijs, het beroepssecundair onderwijs, het kunstsecundair onderwijs en het technisch secundair onderwijs.

Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers: dit onderwijs heeft tot doel Nederlandsonkundige leerlingen die onlangs in België zijn aangekomen, op te vangen, hen zo snel mogelijk Nederlands te leren en hen te integreren in de onderwijsvorm en studierichting die het nauwst aansluit bij de individuele capaciteiten van deze anderstalige nieuwkomer. Het onthaalonderwijs bevat daarom eerst een onthaaljaar, waarbij de leerling gedurende een schooljaar intensief Nederlands krijgt. Na het onthaaljaar worden deze leerlingen verder ondersteund, begeleid en opgevolgd.

Persoonlijk ontwikkelingstraject: Persoonlijke ontwikkelingstrajecten zijn trajecten voor jongeren uit het deeltijds onderwijs die nog niet klaar zijn om te gaan werken. Ze kunnen er op eigen tempo werken aan een aantal vaardigheden.

Problematische afwezigheid: een afwezigheid waarvoor ofwel geen, ofwel laattijdig een geldige verantwoording (medisch attest, briefje ouders ...) werd ingediend. Bij dergelijke afwezigheden moet er een begeleiding opgestart worden, ook voor niet-leerplichtige leerlingen. Ongeacht het aantal problematische afwezigheden wordt van scholen, in samenwerking met het betrokken CLB, verwacht dat ze de leerlingen gedurende het volledige schooljaar intensief begeleiden. Als de school kan aantonen dat ze ernstige inspanningen geleverd heeft om de vastgelopen situatie te deblokken betekent dit dat, na overheidsverificatie, de leerlingen op 1 februari in aanmerking genomen worden voor toepassing van de schoolbevolkingsnormen en dat de leerlingen recht hebben op een officiële studiebekrachtiging.

Regelmatische leerling: leerling die voldoet aan de toelatingsvoorwaarden en die het geheel van de vorming van het leerjaar waarvoor hij is ingeschreven werkelijk en regelmatig volgt voor de volledige duur van het schooljaar, behalve in geval van gewettigde afwezigheid. Een regelmatische leerling komt in aanmerking voor financiering/subsidiëring, schoolbevolkingsnormen en voor het behalen van een officieel studiebewijs.

Studiegebied: een groep van structuuronderdelen op basis van een inhoudelijke verwantschap en, in het technisch en beroepssecundair onderwijs, eveneens op basis van een behoefte aan eenzelfde onderwijsinfrastructuur en een uitweg naar eenzelfde beroepssector.

Voltijds secundair onderwijs: het onderwijs dat aan regelmatische leerlingen wordt verstrekt gedurende veertig weken per jaar naar rata van ten minste achtentwintig wekelijkse lessen en rekening houdend met het maximaal aantal wekelijkse lessen vastgesteld in artikel 2 van het Koninklijk Besluit nr. 2 van 21 augustus 1978 tot vaststelling van het maximale aantal lestijden per week in het voltijds secundair onderwijs.

Vrije leerling: leerling die niet voldoet aan de voorwaarden van regelmatische leerling (zie definitie regelmatische leerling). De inschrijving van een vrije leerling is niet onderworpen aan door de Vlaamse overheid bepaalde normen en omvat dan ook uitsluitend een onderlinge overeenkomst tussen de betrokken inrichtende macht of de schooldirectie en de ouders of de meerderjarige leerling zelf. Een vrije leerling komt noch in aanmerking voor financiering/ subsidiëring, schoolbevolkingsnormen noch voor het behalen van een officieel studiebewijs. Een vrije leerling beantwoordt wel aan de bepalingen inzake de leerplicht op voorwaarde dat, zoals een regelmatische leerling, het geheel van de vorming wordt gevolgd.

Afkortingenlijst

- AgODi:** Agentschap voor Onderwijsdiensten
- ASO:** algemeen secundair onderwijs
- BSO:** beroepssecundair onderwijs
- BuSO:** buitengewoon secundair onderwijs
- CDO:** centrum voor deeltijds onderwijs
- CLB:** centrum voor leerlingenbegeleiding
- DBSO:** deeltijds beroepssecundair onderwijs
- HBO:** hoger beroepsonderwijs
- KSO:** kunstsecundair onderwijs
- okan:** onthaalklas (onthaalonderwijs) voor anderstalige nieuwkomers
- PA:** problematische afwezigheid
- TSO:** technisch secundair onderwijs

Overzicht van tabellen

Tabel 1	Overzicht van het aantal okanleerlingen in het voltijds secundair onderwijs op 1 februari	8
Tabel 2	Overzicht van het aantal regelmatige okanleerlingen op verschillende data doorheen het schooljaar	8
Tabel 3	Overzicht van het aandeel regelmatige okanleerlingen ten opzichte van de totale schoolbevolking in het voltijds secundair onderwijs op 1 februari	8
Tabel 4	Overzicht van het aantal okanleerlingen in het deeltijds secundair onderwijs op 1 februari	9
Tabel 5	Overzicht van het aandeel regelmatige okanleerlingen ten opzichte van de totale schoolbevolking in het deeltijds secundair onderwijs op 1 februari	9
Tabel 6	Overzicht van het aantal anderstalige nieuwkomers in het gewoon basisonderwijs	9
Tabel 7	Overzicht van het aandeel anderstalige nieuwkomers t.o.v. de totale schoolbevolking in het gewoon lager onderwijs	9
Tabel 8	Overzicht van het totaal aantal anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs op verschillende data doorheen het jaar	10
Tabel 9	Overzicht van het aantal okanleerlingen in het voltijds secundair onderwijs volgens geslacht	10
Tabel 10	Overzicht van het aantal okanleerlingen in het deeltijds secundair onderwijs volgens geslacht	10
Tabel 11	Overzicht van het aantal okanleerlingen in het voltijds secundair onderwijs volgens leeftijd	11
Tabel 12	Overzicht van het aantal okanleerlingen in het deeltijds secundair onderwijs volgens leeftijd	11
Tabel 13	Overzicht van de 10 meest voorkomende nationaliteiten bij okanleerlingen	11
Tabel 14	Overzicht van de nationaliteiten bij okanleerlingen DBSO	12
Tabel 15	Overzicht van het aantal okanleerlingen in het voltijds secundair onderwijs per provincie	13
Tabel 16	Overzicht van het aantal okanleerlingen in het deeltijds secundair onderwijs per provincie	13

Tabel 17	Overzicht van het aantal anderstalige nieuwkomers in het gewoon basisonderwijs per provincie	14
Tabel 18	Overzicht van het aantal okanleerlingen volgens onderwijsnet in het voltijds secundair onderwijs	14
Tabel 19	Overzicht van het aantal okanleerlingen volgens onderwijsnet in het deeltijds beroepssecundair onderwijs	15
Tabel 20	Overzicht van het aantal anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs volgens onderwijsnet	15
Tabel 21	Overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij okanleerlingen in het voltijds secundair onderwijs, ten aanzien van het totaal aantal meldingen en ten aanzien van het totale aantal okanleerlingen	17
Tabel 22	Overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij okanleerlingen in het deeltijds secundair onderwijs, ten aanzien van het totaal aantal meldingen en ten aanzien van het totale aantal okanleerlingen	17
Tabel 23	Overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij okanleerlingen in het voltijds secundair onderwijs volgens leeftijd	18
Tabel 24	Overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij okanleerlingen in het deeltijds secundair onderwijs volgens leeftijd	18
Tabel 25	Overzicht van het aantal meldingen van problematische afwezigheden bij okanleerlingen in het secundair onderwijs volgens provincie	18
Tabel 26	Overzicht van de door de school gemelde oorzaken voor problematische afwezigheden bij okanleerlingen in het voltijds secundair onderwijs	19
Tabel 27	Overzicht van de door de school gemelde oorzaken voor problematische afwezigheden bij okanleerlingen in het deeltijds secundair onderwijs	20
Tabel 28	Overzicht van de doorstroming van leerlingen die het vorige schooljaar ingeschreven waren in okan volgens huidige hoofdstructuur	21
Tabel 29	Overzicht van de doorstroming van leerlingen die het vorige schooljaar ingeschreven waren in okan volgens huidige onderwijsvorm	22
Tabel 30	Overzicht van de doorstroming van leerlingen die het vorige schooljaar ingeschreven waren in okan volgens graad in het huidige schooljaar	23
Tabel 31	Overzicht van de doorstroming van leerlingen die het vorige schooljaar ingeschreven waren in okan volgens studiegebied in het huidige schooljaar	24
Tabel 32	Overzicht van de scholen die voltijds onthaalonderwijs organiseren in het schooljaar 2009-2010	25
Tabel 33	Overzicht van de scholen die deeltijds onthaalonderwijs organiseren	26
Tabel 34	Overzicht van de basisscholen die onthaalonderwijs inrichten	26

Tabel 35	Overzicht van basisscholen die anderstalige nieuwkomers tellen per school en per scholengemeenschap	31
Tabel 36	Overzicht van de secundaire scholen die okan organiseren volgens provincie	32
Tabel 37	Overzicht van de gewone basisscholen die onthaalonderwijs organiseren volgens provincie	32
Tabel 38	Overzicht van de secundaire scholen die okan organiseren volgens onderwijsnet	32
Tabel 39	Overzicht van de gewone basisscholen die onthaalonderwijs organiseren volgens onderwijsnet	33
Tabel 40	Overzicht van de gevraagde afwijkingen per (combinatie van) toelatingsvoorwaarde(n) in het voltijds secundair onderwijs	33
Tabel 41	Percentage okanleerlingen voor wie een afwijking gevraagd wordt in het voltijds secundair onderwijs	34
Tabel 42	Overzicht van de gevraagde afwijkingen per (combinatie van) toelatingsvoorwaarde(n) in het deeltijds secundair onderwijs	34
Tabel 43	Overzicht van de positieve en negatieve beslissingen over afwijkingen op de toelatingsvoorwaarden in het voltijds secundair onderwijs	35
Tabel 44	Overzicht van de positieve en negatieve beslissingen over afwijkingen op de toelatingsvoorwaarden in het deeltijds secundair onderwijs	36
Tabel 45	Overzicht van de motiveringen voor toestaan of weigeren van afwijkingsaanvragen in het voltijds secundair onderwijs	36
Tabel 46	Overzicht van de motiveringen voor toestaan of weigeren van afwijkingsaanvragen in het deeltijds secundair onderwijs	39

Overzicht van figuren

Figuur 1	Vergelijking van de leerlingenaantallen voor die landen die over de schooljaren heen deel uitmaken van de top tien van meest voorkomende nationaliteiten in okan	12
Figuur 2	Vergelijking van de leerlingenaantallen okan per provincie in het voltijds secundair onderwijs over de schooljaren heen	13
Figuur 3	Vergelijking van de anderstalige nieuwkomers per provincie in het gewoon basisonderwijs over de schooljaren heen	14
Figuur 4	Vergelijking van het aantal okanleerlingen volgens onderwijsnet over de schooljaren heen	15
Figuur 5	Vergelijking van het aantal anderstalige nieuwkomers volgens onderwijsnet over de schooljaren heen	16
Figuur 6	Vergelijking van de verdeling van gewezen okanleerlingen volgens hoofdstructuur over de schooljaren heen	21
Figuur 7	Vergelijking van de verdeling van gewezen okanleerlingen volgens onderwijsvorm over de schooljaren heen	22
Figuur 8	Vergelijking van de verdeling gewezen okanleerlingen volgens graad over de schooljaren heen	23

